



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ  
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, XXX  
DFAFT  
[...] (2015) XXX draft

## ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ  
ΚΑΝΟΝΩΝ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΑΡΘΡΑ 169, 170 ΚΑΙ 171 ΤΟΥ  
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΟΑ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ, ΤΟΥ  
ΒΟΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΟΤΡΑΙΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ**

# ΣΧΕΔΙΟ

## ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΣΧΕΔΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΠΙΔΕΧΕΤΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΕΓΚΡΙΘΕΙ ΑΚΟΜΗ ΑΠΟ ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Εάν έχετε ερωτήσεις σχετικά με το παρόν σχέδιο, παρακαλείστε να τις υποβάλετε στη διεύθυνση COMP-E-TF-  
FOOD@ec.europa.eu

### ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΑΡΘΡΑ 169, 170 ΚΑΙ 171 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΟΑ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ, ΤΟΥ ΒΟΕΙΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΟΤΡΑΙΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

#### *Ορόσημα της διαδικασίας έγκρισης:*

<i>Διευρυμένες συνεδριάσεις των ΕΑΑ (ΕΑΑ + υπουργεία)</i>	<i>16 Οκτωβρίου 2014</i>
<i>Δημόσια διαβούλευση:</i>	<i>1ο τρίμηνο 2015</i>
<i>Συμβουλευτική επιτροπή:</i>	<i>3ο τρίμηνο 2015</i>
<i>Προβλεπόμενη έγκριση:</i>	<i>4ο τρίμηνο 201</i>

#### **Περιεχόμενα**

1.	Εισαγωγή.....	4
1.1	Σκοπός και πεδίο εφαρμογής.....	4
2.	Κανόνες που διέπουν τις συμφωνίες μεταξύ παραγωγών γεωργικών προϊόντων στους τομείς του ελαιολάδου, του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών .....	5
2.1	Το νομικό πλαίσιο – η εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ στην παραγωγή και στο εμπόριο των γεωργικών προϊόντων .....	5
2.2	Παρέκκλιση από την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ που προβλέπεται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ για τους τομείς του ελαιολάδου, του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών .....	11
2.3	Εναλλακτικές δυνατότητες αξιολόγησης για τη διασφάλιση της νομιμότητας των διαπραγματεύσεων συμβάσεων προμήθειας που διεξάγουν οι ΟΠ εξ ονόματος των μελών τους .....	15
2.3.1	Γενική παρέκκλιση από τους κανόνες ανταγωνισμού δυνάμει του άρθρου 209 του κανονισμού ΚΟΑ .....	16
2.3.2	Κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση .....	18
2.4	Προϋποθέσεις της παρέκκλισης .....	20
2.4.1	Αναγνώριση ΟΠ/ΕΟΠ .....	20

2.4.2	Στόχοι των ΟΠ .....	22
2.4.3	Το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης.....	24
	Η απλουστευμένη μέθοδος.....	26
	Η εναλλακτική μέθοδος.....	41
2.4.4	Προϋποθέσεις όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ της ΟΠ και των παραγωγών μελών της .....	43
2.4.5	Καθορισμός ανώτατου ορίου επί της παραγωγής που αποτελεί αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων.....	43
2.4.6	Υποχρέωση κοινοποίησης.....	44
2.5	Διασφαλίσεις .....	45
2.5.1.	Αποκλεισμός του ανταγωνισμού.....	46
2.5.2.	Μικρότερη σχετική αγορά προϊόντων με αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις.....	47
2.5.3.	Οι στόχοι της ΚΓΠ τίθενται σε κίνδυνο.....	47
3.	Ειδικές ενότητες ανά τομέα.....	48
3.1.	Ελαιόλαδο .....	48
3.1.1.	Παραδείγματα εφαρμογής της παρέκκλισης στον τομέα του ελαιολάδου.....	48
3.1.2.	Προσδιορισμός της σχετικής αγοράς στον τομέα του ελαιολάδου .....	49
3.2.	Τομέας του βοείου κρέατος.....	51
3.2.1	Παραδείγματα εφαρμογής της παρέκκλισης στον τομέα του βοείου κρέατος.....	51
3.3.	Αροτραίες καλλιέργειες .....	52
3.3.1	Παραδείγματα εφαρμογής της παρέκκλισης στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών .....	52

## 1. Εισαγωγή

### 1.1 Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

- (1) Με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές<sup>1</sup> παρέχεται καθοδήγηση για την εφαρμογή, από τους παραγωγούς στους τομείς του ελαιολάδου, του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών, των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ<sup>2</sup> για τον καθορισμό ειδικών κανόνων σχετικά με τις συμβατικές διαπραγματεύσεις στους εν λόγω τομείς.
- (2) Παρότι οι κατευθυντήριες γραμμές έχουν ως στόχο την παροχή ειδικής καθοδήγησης στους παραγωγούς, εναπόκειται στους παραγωγούς να αξιολογούν τις πρακτικές που οι ίδιοι εφαρμόζουν. Οι κατευθυντήριες γραμμές έχουν επίσης ως στόχο την παροχή καθοδήγησης στις δικαστικές αρχές και στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών κατά την εφαρμογή εκ μέρους τους των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ, παρότι δεν είναι νομικά δεσμευτικές για τις εν λόγω αρχές.
- (3) Τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ αφορούν ορισμένα γεωργικά προϊόντα στους τομείς του ελαιολάδου, του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών<sup>3</sup>.
- (4) Τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ παρέχουν στις οργανώσεις παραγωγών (εφεξής «ΟΠ») και στις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών (εφεξής «ΕΟΠ») τη δυνατότητα να διαπραγματεύονται, εξ ονόματος των μελών τους, συμβάσεις για την προμήθεια των σχετικών προϊόντων υπό ορισμένες προϋποθέσεις<sup>4</sup>.
- (5) Οι οντότητες τις οποίες αφορούν ορίζονται ως εξής:

---

<sup>1</sup> Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των ειδικών κανόνων που καθορίζονται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ όσον αφορά τους τομείς του ελαιολάδου, του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών (εφεξής «οι κατευθυντήριες γραμμές»).

<sup>2</sup> Ο «κανονισμός ΚΟΑ» είναι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

<sup>3</sup> Οι εν λόγω τομείς προσδιορίστηκαν από τον νομοθέτη στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ και της θέσπισης του κανονισμού ΚΟΑ.

<sup>4</sup> Ειδικότερα, τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ εφαρμόζονται αποκλειστικά σε συγκεκριμένη κατηγορία οργανώσεων παραγωγών και ενώσεων οργανώσεων παραγωγών, οι οποίες αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη δυνάμει των άρθρων 152 παράγραφος 1 και 156 του κανονισμού ΚΟΑ, δηλαδή οι κανόνες αυτοί δεν αφορούν όλες τις ΟΠ και ΕΟΠ αδιακρίτως. Για περαιτέρω λεπτομέρειες, βλέπε παράγραφο (54) κατωτέρω.

- Ως παραγωγός νοείται ο παραγωγός του σχετικού προϊόντος·
- ως ΟΠ νοείται η οργάνωση παραγωγών όπως ορίζεται στο άρθρο 152 του κανονισμού ΚΟΑ·
- ως ΕΟΠ νοείται η ένωση οργανώσεων παραγωγών όπως ορίζεται στο άρθρο 156 του κανονισμού ΚΟΑ.

Σε περίπτωση κατά την οποία στις κατευθυντήριες γραμμές γίνεται αναφορά σε μία ή περισσότερες ΟΠ, στο πλαίσιο της παρέκκλισης που ορίζεται στην ενότητα 2.2, το ίδιο ισχύει και για μία ή περισσότερες ΕΟΠ εάν δεν ορίζεται ρητώς διαφορετικά.

Οι αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις δεν καλύπτονται από τα άρθρα 169-171 του κανονισμού ΚΟΑ. Μπορεί, ωστόσο, να έχουν τη δυνατότητα υπαγωγής στην παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 210 του κανονισμού ΚΟΑ.

- (6) Η θέση της Επιτροπής τελεί υπό την επιφύλαξη της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης<sup>5</sup> σχετικά με την ερμηνεία των άρθρων 39, 42, 101 και 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΣΛΕΕ») και των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ.
- (7) Οι κατευθυντήριες γραμμές καλύπτουν τα ακόλουθα ζητήματα:
  - το πλαίσιο των εν γένει ισχυόντων κανόνων ανταγωνισμού·
  - τους ειδικούς κανόνες που καθορίζονται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ·
  - την πρακτική εφαρμογή των ειδικών κανόνων που καθορίζονται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ στους συγκεκριμένους γεωργικούς τομείς.

## **2. Κανόνες που διέπουν τις συμφωνίες μεταξύ παραγωγών γεωργικών προϊόντων στους τομείς του ελαιολάδου, του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών**

### **2.1 Το νομικό πλαίσιο – η εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ στην παραγωγή και στο εμπόριο των γεωργικών προϊόντων**

- (8) Το άρθρο 42 της ΣΛΕΕ παρέχει στον νομοθέτη της ΕΕ (το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο) την εξουσία να ορίζει το μέτρο κατά το οποίο εφαρμόζονται οι κανόνες του ανταγωνισμού στην παραγωγή και στο εμπόριο γεωργικών προϊόντων.
- (9) Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 42 της ΣΛΕΕ, ο νομοθέτης καθορίζει τον βαθμό στον οποίο έχουν εφαρμογή οι κανόνες του ανταγωνισμού στον γεωργικό τομέα, λαμβανομένων υπόψη των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής (εφεξής οι «στόχοι της ΚΓΠ») που καθορίζονται στο άρθρο 39 της ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το Δικαστήριο της

<sup>5</sup> Ως Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης νοείται εν προκειμένω το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο.

Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εν λόγω διάταξη αναγνωρίζει την υπεροχή των στόχων της γεωργικής πολιτικής έναντι των στόχων της Συνθήκης στον τομέα του ανταγωνισμού<sup>6</sup>.

(10) Σύμφωνα με το άρθρο 39 της ΣΛΕΕ, οι στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής είναι οι ακόλουθοι:

- α. να αυξάνει την παραγωγικότητα της γεωργίας με την ανάπτυξη της τεχνικής προόδου, με την εξασφάλιση της ορθολογικής αναπτύξεως της γεωργικής παραγωγής, καθώς και της αρίστης χρησιμοποίησης των συντελεστών παραγωγής, ιδίως του εργατικού δυναμικού·
- β. να εξασφαλίζει κατ' αυτό τον τρόπο ένα δίκαιο βιοτικό επίπεδο στο γεωργικό πληθυσμό, ιδίως με την αύξηση του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία,
- γ. να σταθεροποιεί τις αγορές,
- δ. να εξασφαλίζει τον εφοδιασμό, και
- ε. να διασφαλίζει λογικές τιμές κατά την προσφορά αγαθών στους καταναλωτές.

(11) Βάσει του άρθρου 42 της ΣΛΕΕ, το άρθρο 206 του κανονισμού ΚΟΑ ορίζει ότι οι κανόνες του ανταγωνισμού που περιλαμβάνονται στα άρθρα 101 έως 106 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται στην παραγωγή και στο εμπόριο των γεωργικών προϊόντων:

*«Εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος κανονισμού και σύμφωνα με το άρθρο 42 ΣΛΕΕ, τα άρθρα 101 έως 106 ΣΛΕΕ και οι σχετικές εκτελεστικές διατάξεις εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των άρθρων 207 έως 210 του παρόντος κανονισμού, σε όλες τις συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές που αναφέρονται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 και το άρθρο 102 ΣΛΕΕ και σχετίζονται με την παραγωγή ή το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων.»*

(12) Οι διατάξεις των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ διέπουν τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων υπό τη μορφή συμφωνιών, αποφάσεων, πρακτικών ή καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης, μόνον κατά το μέτρο που «*δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών*». Αναλυτικά στοιχεία σχετικά με την ερμηνεία αυτού του κριτηρίου εφαρμογής περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τον επηρεασμό του εμπορίου<sup>7</sup>.

(13) Το άρθρο 101 της ΣΛΕΕ εφαρμόζεται, καταρχήν, σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες των παραγωγών και των ΟΠ. Ως ΟΠ νοείται ένωση μεμονωμένων παραγωγών, η οποία βάσει του δικαίου ανταγωνισμού της ΕΕ μπορεί να χαρακτηριστεί

<sup>6</sup> Απόφαση *Maizena κατά Συμβουλίου*, C-139/79, ECLI:EU:C:1980:250, σκέψη 23· απόφαση *The Queen κατά Milk Marque*, C-137/00, ECLI:EU:C:2003:429, σκέψη 91· απόφαση *Γερμανία κατά Συμβουλίου*, C-280/93, ECLI:EU:C:1994:367, σκέψη 61.

<sup>7</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής – Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ C 101 της 27.4.2004, σ. 81.

ως ένωση επιχειρήσεων και ως επιχείρηση αυτή καθαυτή<sup>8</sup>, όταν ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Επομένως, τόσο η ΟΠ όσο και τα μέλη της υπόκεινται στους κανόνες ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, οι κανόνες ανταγωνισμού δεν εφαρμόζονται μόνο στις συμφωνίες μεταξύ μεμονωμένων παραγωγών (π.χ. η δημιουργία μιας ΟΠ και το καταστατικό της), αλλά διέπουν επίσης τις αποφάσεις που λαμβάνει/συμβάσεις που συνάπτει η ΟΠ.

- (14) Κατά την αξιολόγηση της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ σε συνεταιρισμούς (οι οποίοι αποτελούν μία από τις πιθανές μορφές υπό τις οποίες μπορεί να συσταθεί μια ΟΠ), το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάνθηκε ότι η οργάνωση μιας επιχείρησης υπό την ειδική μορφή της συνεταιριστικής εταιρείας δεν συνιστά καθαυτή συμπεριφορά αντίθετη προς τον ανταγωνισμό. Πλην όμως δεν έπεται ότι, ακριβώς λόγω της μορφής τους, οι συνεταιριστικές ενώσεις αποκλείονται αυτομάτως από το πεδίο εφαρμογής της απαγόρευσης του άρθρου 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, διότι είναι εντούτοις πιθανόν να επηρεάζουν την εμπορική συμπεριφορά των μελών τους κατά τρόπο ώστε να περιορίζουν ή να στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στην αγορά εντός της οποίας δραστηριοποιούνται οι εν λόγω επιχειρήσεις<sup>9</sup>.

- (15) **Παράδειγμα** της εφαρμογής του άρθρου 101 στις δραστηριότητες των παραγωγών:

**Παράδειγμα:** Η αγορά για την προσφορά ζώντων βοοειδών σε μια χώρα αντιμετωπίζει το πρόβλημα της συνεχούς πτώσης της εγχώριας ζήτησης λόγω μείωσης της ζήτησης βοείου κρέατος εκ μέρους των τελικών καταναλωτών. Επιπλέον, αυξάνονται οι εισαγωγές σφαγίων και τεμαχισμένου βοείου κρέατος και, σε μικρότερο βαθμό, οι εισαγωγές ζώντων βοοειδών. Τα σφαγεία στη χώρα μειώνουν σημαντικά τις αγορές τους όσον αφορά τα ζώντα βοοειδή και οι τιμές των ζώντων βοοειδών μειώνονται αισθητά. Προκειμένου να αντεπεξέλθουν στην εν λόγω κατάσταση, πολλοί προμηθευτές ζώντων βοοειδών (οι οποίοι καλύπτουν περίπου το 60% της αγοράς ζώντων βοοειδών) συνάπτουν μεταξύ τους συμφωνία, βάσει της οποίας καθορίζεται κατώτατη τιμή πώλησης για τα ζώντα βοοειδή τους που προορίζονται για πώληση σε σφαγεία.

**Ανάλυση:** Σκοπός της συμφωνίας είναι ο περιορισμός του ανταγωνισμού με τον καθορισμό ενιαίας τιμής. Υπό την έννοια αυτή, παραβιάζει την απαγόρευση αντιανταγωνιστικών συμφωνιών, αποφάσεων ενώσεων και εναρμονισμένων πρακτικών που προβλέπεται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Η συγκεκριμένη συμφωνία δεν εξασφαλίζει στους καταναλωτές κανένα όφελος και εξουδετερώνει τον ανταγωνισμό για ένα σημαντικό τμήμα της αγοράς ζώντων βοοειδών. Επομένως, δεν μπορεί να αιτιολογηθεί βάσει του άρθρου 101 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Κατά συνέπεια, η εν λόγω συμφωνία συνιστά παράβαση του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ και για τον λόγο αυτόν απαγορεύεται και κηρύσσεται άκυρη.

<sup>8</sup> Ως οικονομική δραστηριότητα ορίζεται η δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά αγαθών και υπηρεσιών σε μια δεδομένη αγορά. Για λεπτομέρειες, βλέπε: π.χ. απόφαση *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, C-118/85, EU:C:1987:283, σκέψη 7. Ως επιχείρηση νοείται κάθε οντότητα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.

<sup>9</sup> Για περαιτέρω λεπτομέρειες και στοιχεία, βλέπε απόφαση *Oude Luttikhuis*, EU:C:1995:434, σκέψεις 10-16. Βλέπε επίσης τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Tesauro στην ίδια υπόθεση, EU:C:1995:277, σκέψεις 29-30.

- (16) Το άρθρο 102 της ΣΛΕΕ εφαρμόζεται επίσης στους παραγωγούς καθώς και σε κάθε ΟΠ που ενεργεί ως επιχείρηση. Η απαγόρευση της καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης που προβλέπεται στο άρθρο 102 της ΣΛΕΕ έχει πλήρη εφαρμογή στον γεωργικό τομέα. Εντούτοις, για να θεωρηθεί ότι υφίσταται παράβαση του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ, πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α. Πρώτον, μια ΟΠ ή ένας παραγωγός πρέπει να κατέχει δεσπόζουσα θέση για ένα δεδομένο προϊόν και μια δεδομένη γεωγραφική αγορά (σχετική αγορά)<sup>10</sup>, δηλαδή μια θέση οικονομικής ισχύος που παρέχει στον παραγωγό ή στην ΟΠ τη δυνατότητα να ενεργεί, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και, σε τελική ανάλυση, τους καταναλωτές<sup>11</sup>.
  - β. Δεύτερον, η ΟΠ ή ο παραγωγός πρέπει να καταχράται τη δεσπόζουσα θέση που κατέχει με την υιοθέτηση πρακτικών καταχρηστικού αποκλεισμού ανταγωνιστών από την αγορά ή/και καταχρηστικής εκμετάλλευσης οικονομικής ισχύος εις βάρος των ανταγωνιστών, των πελατών ή/και των καταναλωτών<sup>12</sup>.
  - γ. Οι εν λόγω πρακτικές επηρεάζουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών<sup>13</sup>.
- (17) **Παράδειγμα** της εφαρμογής του άρθρου 102 στις δραστηριότητες οργάνωσης παραγωγών (ΟΠ):

**Παράδειγμα:** Μια σιτοπαραγωγός περιοχή είναι γεωγραφικά πολύ απομακρυσμένη από άλλες περιοχές παραγωγής σιταριού. Το σιτάρι χρησιμοποιείται στην εν λόγω περιφέρεια είτε προς άλεση για την παραγωγή αλεύρων σε επιχειρήσεις αλευροποιίας της περιοχής είτε για την παραγωγή ζωοτροφών για τα ζώα που εκτρέφονται στην περιοχή. Το σιτάρι προς άλεση πρέπει να πληροί αυστηρότερες προδιαγραφές ποιότητας και πωλείται σε υψηλότερες τιμές από ό,τι

<sup>10</sup> Για λεπτομέρειες, βλέπε: Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού, ΕΕ C 372 της 9.12.1997, σ. 5.

<sup>11</sup> Απόφαση *United Brands κατά Επιτροπής*, C-27/76, ΕΥ:C:1995:277, σκέψη 65.

<sup>12</sup> Ως πρακτικές καταχρηστικού αποκλεισμού νοούνται οι πρακτικές που δεν βασίζονται στις συνήθεις επιχειρηματικές επιδόσεις και επιδιώκουν να βλάψουν την ανταγωνιστική θέση των ανταγωνιστών της δεσπόζουσας επιχείρησης ή να τους αποκλείσουν ολοκληρωτικά από την αγορά, βλάπτοντας εντέλει τους πελάτες (όπως άρνηση προμήθειας, άρνηση χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης ή επιθετικές τιμές). Από την άλλη πλευρά, οι πρακτικές καταχρηστικής εκμετάλλευσης οικονομικής ισχύος αφορούν τις απόπειρες μιας δεσπόζουσας εταιρείας να εκμεταλλευτεί καταχρηστικά τις ευκαιρίες που της παρέχει η ισχυρή θέση της στην αγορά, με σκοπό να βλάψει άμεσα τους πελάτες, όπως για παράδειγμα με την επιβολή υπερβολικά υψηλών τιμών. Για περαιτέρω λεπτομέρειες, βλέπε: Ανακοίνωση της Επιτροπής – Κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες της Επιτροπής κατά τον έλεγχο της εφαρμογής του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ σε καταχρηστικές συμπεριφορές αποκλεισμού που υιοθετούν δεσπόζουσες επιχειρήσεις, ΕΕ C 45 της 24.2.2009, σ. 7.

<sup>13</sup> Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε: Ανακοίνωση της Επιτροπής – Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ C 101 της 27.4.2004, σ. 81.



το σιτάρι που προορίζεται για την παραγωγή ζωοτροφών. Πραγματοποιούνται ορισμένες εισαγωγές σιταριού από γειτονική χώρα, που συμπληρώνουν την τοπική προσφορά και πωλούνται συνήθως σε υψηλότερες τιμές από τις τοπικές τιμές λόγω του κόστους μεταφοράς. Μια μεγάλη οργάνωση παραγωγών (ΟΠ), η οποία συγκεντρώνει το ήμισυ των τοπικών σιτοπαραγωγών (από άποψη ποσοτήτων παραγωγής), προμηθεύει την πλειονότητα των τοπικών επιχειρήσεων αλευροποιίας, ενώ άλλοι παραγωγοί διατήρησαν τις δραστηριότητές τους σε χαμηλότερο επίπεδο οργάνωσης, προμηθεύοντας την παραγωγή τους σε επιχειρήσεις παραγωγής ζωοτροφών και σε αλευροποιεία για την κάλυψη της τυχόν εναπομένουσας ζήτησης εκ μέρους τους (την οποία δεν μπορούσε να καλύψει η μεγάλη ΟΠ). Τα μέλη της μεγάλης ΟΠ δεσμεύονται, βάσει του καταστατικού της ΟΠ, να προμηθεύουν το σύνολο της παραγωγής τους στην ΟΠ και, λόγω διαφόρων νομικών και πρακτικών ζητημάτων, τα μέλη αυτά αποχωρούν πολύ σπάνια από την ΟΠ. Προ ολίγων ετών, ορισμένοι γεωργοί που δεν είναι μέλη της μεγάλης ΟΠ δημιούργησαν άλλη ΟΠ, η οποία βελτίωσε την ποιότητα και την απόδοση της παραγωγής του σιταριού που παρήγαγαν, ενώ επένδυσε επίσης στην εφαρμογή ενός συστήματος αποθήκευσης και διανομής με σκοπό την προμήθεια σιταριού σε ευρύτερη κλίμακα. Η εν λόγω νέα μικρότερη ΟΠ έπεισε σταδιακά τα αλευροποιεία της περιοχής να προμηθεύονται σιτάρι από την ίδια και όχι από τη μεγάλη ΟΠ. Αντιμέτωπη με τη σταδιακή απώλεια της πιο κερδοφόρας αγοράς σίτου αλευροποιίας, η μεγάλη ΟΠ αποφασίζει να μειώσει τις δικές της τιμές χονδρικής πώλησης σίτου αλευροποιίας (σπόροι) κάτω από το μεταβλητό κόστος προκειμένου να ανακτήσει τους πελάτες της, και ανακτά πράγματι ορισμένους από τους πελάτες αυτούς εις βάρος του ανερχόμενου ανταγωνιστή της.

**Ανάλυση:** Η αγορά για την προμήθεια σιταριού πιθανότατα δεν είναι μεγαλύτερη από την περιοχή του παρόντος παραδείγματος λαμβανομένου υπόψη του υψηλού κόστους μεταφοράς από άλλες σιτοπαραγωγούς περιοχές προς τη συγκεκριμένη περιοχή. Η μεγάλη ΟΠ στο υπό εξέταση παράδειγμα κατέχει πιθανότατα δεσπόζουσα θέση, δεδομένου του μεριδίου αγοράς της, του ελέγχου που ασκεί επί της προσφοράς μέσω της υποχρέωσης αποκλειστικότητας που επιβάλλει στα μέλη της και του γεγονότος ότι οι εισαγωγές δεν μπορούν να αντικαταστήσουν την προσφορά της εξαιτίας του υψηλού μεταφορικού κόστους. Η δεσπόζουσα θέση είναι μάλλον σταθερού χαρακτήρα, ιδίως λόγω του γεγονότος ότι τα μέλη σπανίως αποχωρούν από την ΟΠ και λόγω της δυσκολίας εξασφάλισης εναλλακτικών πηγών σιταριού για την προμήθεια μεγάλων ποσοτήτων. Η στρατηγική επιθετικής τιμολόγησης (εξόντωσης)<sup>14</sup> της μεγάλης ΟΠ είχε ως στόχο να παραγκωνίσει και τελικά να αποκλείσει εν μέρει έναν ανταγωνιστή (τη μικρότερη ΟΠ) από την αγορά. Ως εκ τούτου, η ΟΠ είναι πιθανό ότι προέβη σε καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης της, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ.

- (18) Τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται επίσης σε συμφωνίες μεταξύ των μελών μιας ΟΠ και μεταξύ μιας ΟΠ και των μελών της, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών αποφάσεων και του καταστατικού μιας ΟΠ. Το Δικαστήριο εξέτασε το ζήτημα των καταστατικών των συνεταιριστικών ενώσεων και της συμμόρφωσής τους

<sup>14</sup> Για περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τον προσδιορισμό της συμπεριφοράς εξόντωσης, βλέπε τμήμα Γ (κυρίως τις παραγράφους 63-66) της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο: Κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες της Επιτροπής κατά τον έλεγχο της εφαρμογής του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ σε καταχρηστικές συμπεριφορές αποκλεισμού που υιοθετούν δεσπόζουσες επιχειρήσεις, ΕΕ C 45 της 24.2.2009, σ. 7.

προς τις διατάξεις του άρθρου 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ σε αρκετές υποθέσεις<sup>15</sup>, στο πλαίσιο των οποίων αναγνώρισε επίσης τις ευνοϊκές για τον ανταγωνισμό επιπτώσεις της εν λόγω μορφής συνεργασίας υπό ορισμένες προϋποθέσεις<sup>16</sup>.

- (19) **Παράδειγμα** της εφαρμογής του άρθρου 101 στις συμφωνίες μεταξύ των μελών μιας ΟΠ:

**Παράδειγμα:** Διάφοροι μικροί παραγωγοί κριθαριού για παραγωγή βύνης δημιούργησαν μια ΟΠ με σκοπό την από κοινού πώληση των προϊόντων τους μέσω κοινής σύμβασης προμήθειας με ενιαία τιμή, σε τοπικό αποστακτήριο ούισκι. Οι παραγωγοί ενήργησαν κατ' αυτόν τον τρόπο ιδίως επειδή δεν ήταν σε θέση να παρέχουν χωριστά τις ποσότητες που ζητούσε το αποστακτήριο, το οποίο δεν επιθυμεί, επιπλέον, να συναλλάσσεται με πολλούς μεμονωμένους μικρούς παραγωγούς. Η ΟΠ διαχειρίζεται εξ ολοκλήρου την εμπορική προώθηση της προμήθειας κριθαριού για παραγωγή βύνης και οργανώνει την εφοδιαστική της προμήθειας, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς. Η ΟΠ αντιπροσωπεύει το 8% της αγοράς όσον αφορά την προμήθεια κριθαριού για παραγωγή βύνης σε αποστακτήρια της περιοχής.

**Ανάλυση:** Οι πρακτικές κοινής πώλησης από τους παραγωγούς διέπονται από την απαγόρευση σύναψης αντιανταγωνιστικών συμφωνιών που προβλέπεται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, διότι εξαλείφουν τον τιμολογιακό ανταγωνισμό μεταξύ ανεξάρτητων παραγωγών. Ωστόσο, το σύστημα εμπορίας που οργανώνεται από την ΟΠ φαίνεται να εξασφαλίζει εντέλει στους καταναλωτές σημαντικά οφέλη όσον αφορά τη διανομή των αγαθών. Καταρχάς, εξασφαλίζει την παρουσία ενός επιπλέον προμηθευτή στην αγορά ο οποίος είναι σε θέση να παρέχει τις ποσότητες που ζητά ο αγοραστής, εντείνοντας συνεπώς τον ανταγωνισμό προς όφελος του εν λόγω αγοραστή. Μπορεί επίσης να μειώνει το κόστος προμήθειας μέσω ενός πιο ολοκληρωμένου συστήματος εφοδιαστικής και μέσω του μειωμένου κόστους συναλλαγής σε σύγκριση με τις απευθείας αγορές, εκ μέρους του αγοραστή, από κάθε μεμονωμένο παραγωγό. Δεδομένου του μικρού μεριδίου που κατέχει η ΟΠ στην αγορά, είναι μάλλον απίθανο να περιοριστεί ο ανταγωνισμός. Ως εκ τούτου, η υπό εξέταση συμφωνία είναι πιθανό να αιτιολογείται βάσει του άρθρου 101 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

- (20) Παρότι τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται εν γένει στις συμφωνίες μεταξύ των παραγωγών, είτε εντός είτε εκτός ΟΠ, και στις συμφωνίες που συνάπτουν οι ΟΠ, είτε με τα μέλη τους είτε με τρίτους, οι εν λόγω συμφωνίες ενδέχεται να εξαιρούνται από την εφαρμογή των εν λόγω άρθρων είτε δυνάμει των διατάξεων του κανονισμού ΚΟΑ είτε βάσει των γενικών κανόνων ανταγωνισμού που περιγράφονται κατωτέρω στις ενότητες 2.2 και 2.3.

<sup>15</sup> Βλέπε, μεταξύ άλλων, απόφαση *Oude Luttikhuis*, EU:C:1995:434, σκέψη 13· απόφαση *Gøttrup-Klim κ.λπ. Grovnareforeninger κατά Dansk Landbrugs Grovvarsekskab* (DLG), C-250/92, EU:C:1994:413, π.χ. σκέψεις 28 και 35.

<sup>16</sup> Π.χ. απόφαση *Dansk Landbrugs Grovvarsekskab* (DLG), EU:C:1994:413, σκέψη 32· απόφαση *Oude Luttikhuis*, EU:C:1995:434, σκέψη 12· απόφαση της 14ης Μαΐου, *Florimex*, T-70/92 και T-71/92, EU:T:1997:69, σκέψη 40.

## 2.2 Παρέκκλιση από την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ που προβλέπεται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ για τους τομείς του ελαιολάδου, του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών

- (21) Σύμφωνα με το άρθρο 206 του κανονισμού ΚΟΑ, τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται σε όλες τις συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές που σχετίζονται με το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων, «εκτός αντιθέτων διατάξεων του παρόντος κανονισμού». Με τον καθορισμό ειδικών κανόνων για τις συμφωνίες, τις αποφάσεις και τις πρακτικές των παραγωγών γεωργικών προϊόντων σε ορισμένους τομείς, τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ δημιουργούν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των άρθρων 101<sup>17</sup> και 102<sup>19</sup> της ΣΛΕΕ.

<sup>17</sup> Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται στις συμβάσεις προμήθειας που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης από τις ΟΠ εξ ονόματος των μελών τους, ανεξαρτήτως του επιπέδου ενοποίησης που συνεπάγονται, με εξαίρεση τις πράξεις που συνιστούν συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων», ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1), όπως θα ίσχυε, για παράδειγμα, στην περίπτωση των κοινών επιχειρήσεων που εκπληρώνουν μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής οντότητας.

<sup>18</sup> Άρθρο 101

1. Είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά και απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς, και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται:

- α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής,
- β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διαθέσεως, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων,
- γ) στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού,
- δ) στην εφαρμογή ανίσων όρων επί ισοδύναμων παροχών, έναντι των εμπορικώς συναλλασσομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό·
- ε) στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

2. Οι απαγορευόμενες δυνάμει του παρόντος άρθρου συμφωνίες ή αποφάσεις είναι αυτοδικαίως άκυρες.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δύνανται να κηρυχθούν ανεφάρμοστες:

- σε κάθε συμφωνία ή κατηγορία συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων,
- σε κάθε απόφαση ή κατηγορία αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων, και
- σε κάθε εναρμονισμένη πρακτική ή κατηγορία εναρμονισμένων πρακτικών,

η οποία συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει, και η οποία:

- α) δεν επιβάλλει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών· και
- β) δεν παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων.

<sup>19</sup> Άρθρο 102

- (22) Είτε από κοινού είτε ξεχωριστά, τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ αναφέρονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ως «η παρέκκλιση».
- (23) Τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ αφορούν το ελαιόλαδο, τα προϊόντα βοείου κρέατος και ορισμένα προϊόντα από τον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών<sup>20</sup>. Το άρθρο 169 παράγραφος 1, το άρθρο 170 παράγραφος 1 και το άρθρο 171 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΟΑ ορίζουν ότι «*μια οργάνωση παραγωγών στον τομέα [...] η οποία είναι αναγνωρισμένη δυνάμει του άρθρου 152 παράγραφος 1 και η οποία επιδιώκει έναν ή περισσότερους από τους στόχους της συγκέντρωσης της προσφοράς, της διάθεσης στην αγορά των προϊόντων που παράγουν τα μέλη της και της βελτιστοποίησης του κόστους παραγωγής μπορεί να διεξάγει διαπραγματεύσεις εξ ονόματος των μελών της, όσον αφορά μέρος ή το σύνολο της κοινής παραγωγής τους, για συμβάσεις παράδοσης*» των προϊόντων των τομέων που καλύπτονται από τους ορισμούς που διατυπώνονται στα εν λόγω άρθρα.
- (24) Τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ αφορούν επομένως όλες τις συμφωνίες, τις αποφάσεις ή τις πρακτικές των ΟΠ κατά τη διαπραγμάτευση συμβάσεων προμήθειας εξ ονόματος των μελών τους.

---

Είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά και απαγορεύεται, κατά το μέτρο που δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης τους εντός της εσωτερικής αγοράς ή σημαντικού τμήματός της.

Η κατάχρηση αυτή δύναται να συνίσταται ιδίως:

- α) στην άμεση ή έμμεση επιβολή μη δικαίων τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής·
- β) στον περιορισμό της παραγωγής, της διαθέσεως ή της τεχνολογικής αναπτύξεως επί ζημία των καταναλωτών·
- γ) στην εφαρμογή ανίσων όρων επί ισοδυνάμων παροχών, έναντι των εμπορικώς συναλλασσομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό·
- δ) στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

<sup>20</sup> Τα ακόλουθα προϊόντα που δεν προορίζονται για σπορά, και στην περίπτωση της κριθής, δεν προορίζονται για παραγωγή βύνης, καλύπτονται από το άρθρο 171 του κανονισμού ΚΟΑ:

- α) μαλακό σιτάρι που υπάγεται στον κωδικό CN ex 1001 99 00·
- β) κριθάρι που υπάγεται στον κωδικό CN ex 1003 90 00·
- γ) καλαμπόκι που υπάγεται στον κωδικό CN 1005 90 00·
- δ) σίκαλη που υπάγεται στον κωδικό CN 1002 90 00·
- ε) σκληρό σιτάρι που υπάγεται στον κωδικό CN 1001 19 00·
- στ) βρώμη που υπάγεται στον κωδικό CN 1004 90 00·
- ζ) τριτικάλε που υπάγεται στον κωδικό CN ex 1008 60 00·
- η) κράμβη που υπάγεται στον κωδικό CN ex 1205·
- θ) ηλιανθόσπορος που υπάγεται στον κωδικό CN ex 1206 00·
- ι) σόγια που υπάγεται στον κωδικό CN 1201 90 00·
- ια) κουκιά που υπάγονται στους κωδικούς CN ex 0708 και ex 0713·
- ιβ) κτηνοτροφικά μπιζέλια που υπάγονται στους κωδικούς CN ex 0708 και ex 0713.

- (25) Τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ παρέχουν τη δυνατότητα<sup>21</sup> άσκησης κοινών δραστηριοτήτων προμήθειας, δηλαδή κοινών πωλήσεων και δραστηριοτήτων σχετικών με τις πωλήσεις γεωργικών προϊόντων στους τομείς του ελαιολάδου, του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιέργειών εκ μέρους των παραγωγών των εν λόγω γεωργικών προϊόντων μέσω οργανώσεων παραγωγών (ΟΠ).
- (26) Σκοπός της παρέκκλισης είναι η ενίσχυση της διαπραγματευτικής ισχύος των παραγωγών στους εν λόγω τομείς έναντι των επιχειρήσεων που έπονται στην αλυσίδα του εφοδιασμού, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί αξιοπρεπές βιοτικό επίπεδο για τους παραγωγούς και βιώσιμη ανάπτυξη της παραγωγής. Ο στόχος αυτός πρέπει να εκπληρωθεί σύμφωνα με τους στόχους της ΚΓΠ, όπως καθορίζονται στο άρθρο 39 της ΣΛΕΕ. Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να επιτευχθεί με τη σημαντική βελτίωση της απόδοσης μέσω της ενοποίησης των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο των ΟΠ, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες των εν λόγω ΟΠ να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ<sup>22</sup>.
- (27) Ο στόχος της παρέκκλισης πρέπει να επιτυγχάνεται μέσω των ΟΠ με την αποτελεσματική συγκέντρωση της προσφοράς και τη διάθεση των προϊόντων στην αγορά<sup>23</sup> και, κατά συνέπεια, με τη διαπραγμάτευση συμβάσεων προμήθειας εξ ονόματος των μελών τους. Η εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τους στόχους της συγκέντρωσης της προσφοράς και της διάθεσης των προϊόντων στην αγορά προϋποθέτει την αποτελεσματική άσκηση στρατηγικής εμπορίας από τις εν λόγω ΟΠ.
- (28) Κατά την άσκηση της στρατηγικής τους, οι συγκεκριμένες ΟΠ διεξάγουν κατά κανόνα διαπραγματεύσεις και καθορίζουν όλα τα στοιχεία που αφορούν τις συμβάσεις προμήθειας, δηλαδή τις τιμές, τις ποσότητες και ενδεχομένως επίσης άλλους συμβατικούς όρους, όπως αναφορές σε προδιαγραφές ποιότητας των προϊόντων, διάρκεια ισχύος της σύμβασης, ρήτρες καταγγελίας, ρήτρες παραίτησης<sup>24</sup>, λεπτομέρειες σχετικά με τις περιόδους και διαδικασίες πληρωμής, ρυθμίσεις για τη συλλογή και την παράδοση των προϊόντων, καθώς και κανόνες που εφαρμόζονται σε περίπτωση ανωτέρας βίας.
- (29) Η εφαρμογή της στρατηγικής εμπορίας της ΟΠ μπορεί επίσης να συνεπάγεται συμφωνίες και πρακτικές μεταξύ της ΟΠ και των μελών της οι οποίες είναι συνυφασμένες με τη στρατηγική εμπορίας της ΟΠ, όπως ο προγραμματισμός της παραγωγής<sup>25</sup> και οι ανταλλαγές εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών<sup>26</sup>.

---

<sup>21</sup> Βλέπε παράγραφο 1 των εν λόγω άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ.

<sup>22</sup> Βλέπε αιτιολογική σκέψη 139 του κανονισμού ΚΟΑ.

<sup>23</sup> Παράγραφος 2 στοιχείο δ) των άρθρων 169-171 του κανονισμού ΚΟΑ.

<sup>24</sup> Παραίτηση από σύμβαση μπορεί να απαιτείται, λόγου χάρη, σε περίπτωση ελλειμματικής εσοδείας π.χ. λόγω καιρικών συνθηκών ή ασθενειών.

<sup>25</sup> Η στρατηγική εμπορίας της ΟΠ ενδέχεται να προϋποθέτει τον προγραμματισμό της παραγωγής των μελών, με σκοπό την εξασφάλιση της παράδοσης των προϊόντων από τα μέλη στην ΟΠ σύμφωνα με τη στρατηγική εμπορίας. Κατά συνέπεια, η παρέκκλιση καλύπτει εξίσου την περίπτωση στην οποία ο

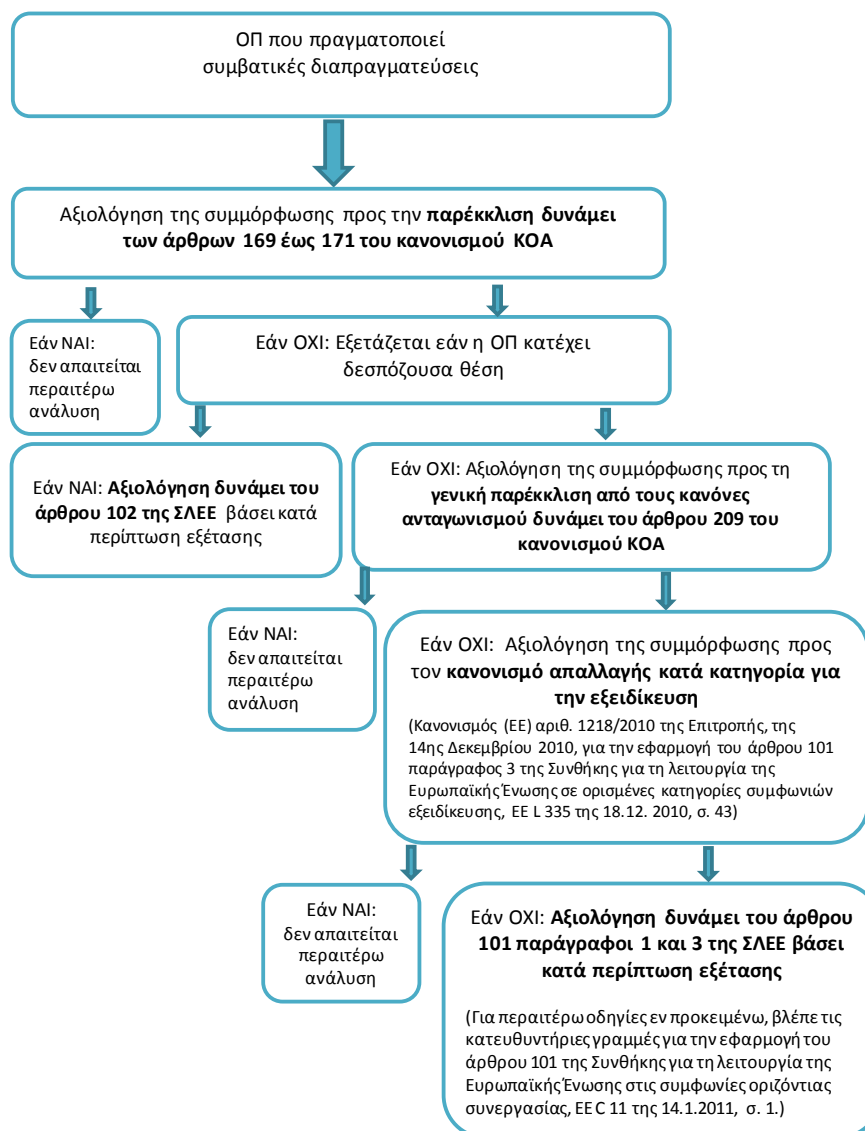
- (30) Στις κατευθυντήριες γραμμές, η «διαπραγμάτευση συμβάσεων προμήθειας από μια ΟΠ εξ ονόματος των μελών της» αναφέρεται ως «συμβατικές διαπραγματεύσεις».
- (31) Οι συμβατικές διαπραγματεύσεις μπορούν να λαμβάνουν διάφορες μορφές, π.χ. δημοπρασίες (σε φυσικό χώρο ή μέσω του διαδικτύου), τηλεφωνικές πωλήσεις, αγορά τοις μετρητοίς με άμεση παράδοση, αγορά συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης. Η μορφή των συμβατικών διαπραγματεύσεων δεν επηρεάζει την εφαρμογή της παρέκκλισης.
- (32) Η ΟΠ δύναται να διεξάγει συμβατικές διαπραγματεύσεις υπό διάφορες μορφές, π.χ. βάσει διμερών εμπορικών συναλλαγών ή μέσω αγορών δημόσιας διαπραγμάτευσης<sup>27</sup>. Οι συμβατικές διαπραγματεύσεις ενδέχεται να διεξάγονται με ή χωρίς μεταβίβαση της κυριότητας των προϊόντων από τους παραγωγούς στην ΟΠ<sup>28</sup>. Επιπλέον, οι εν λόγω δραστηριότητες κοινής προμήθειας μπορεί να πραγματοποιούνται ανεξάρτητα από το εάν η τιμή διαπραγμάτευσης της προμήθειας εκ μέρους της ΟΠ αφορά το σύνολο ή μέρος της παραγωγής των μελών της ΟΠ<sup>29</sup>.
- (33) Εντούτοις, κατά τη διαπραγμάτευση συμβάσεων προμήθειας εξ ονόματος των μελών της, η ΟΠ πρέπει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις<sup>30</sup> για να υπαχθεί στο καθεστώς της παρέκκλισης:
- α. η ΟΠ πρέπει να είναι επίσημα αναγνωρισμένη από τις εθνικές αρχές δυνάμει του άρθρου 152 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΟΑ (ή του άρθρου 156 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΟΑ για τις ΕΟΠ).

---

προγραμματισμός της παραγωγής εντάσσεται στη στρατηγική εμπορίας της ΟΠ. Ωστόσο, η περίπτωση αυτή διαφοροποιείται από την περίπτωση στην οποία ο προγραμματισμός της παραγωγής πραγματοποιείται εκτός του πλαισίου της εν λόγω στρατηγικής. Στη δεύτερη περίπτωση, ο προγραμματισμός της παραγωγής μπορεί να διέπεται από άλλες παρεκκλίσεις από τους κανόνες ανταγωνισμού δυνάμει του κανονισμού ΚΟΑ.

- <sup>26</sup> Η στρατηγική εμπορίας ενδέχεται να προϋποθέτει την ανταλλαγή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών μεταξύ των μελών, με σκοπό, για παράδειγμα, τον προσδιορισμό της ικανότητας αύξησης των παραδόσεων από τα μέλη προς την ΟΠ. Επομένως, η παρέκκλιση καλύπτει επίσης την περίπτωση στην οποία η ανταλλαγή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών εντάσσεται στη στρατηγική εμπορίας της ΟΠ. Ωστόσο, η περίπτωση αυτή διαφοροποιείται από την περίπτωση στην οποία η ανταλλαγή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών πραγματοποιείται εκτός του πλαισίου της εν λόγω στρατηγικής. Στη δεύτερη περίπτωση, η ανταλλαγή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών μπορεί να διέπεται από άλλες παρεκκλίσεις από τους κανόνες ανταγωνισμού δυνάμει του κανονισμού ΚΟΑ.
- <sup>27</sup> Η ΟΠ μπορεί να δημιουργήσει και να διαχειρίζεται η ίδια την αγορά δημόσιας διαπραγμάτευσης, όπως π.χ. μια πλατφόρμα δημοπρασιών.
- <sup>28</sup> Βλέπε παράγραφο 2 στοιχείο α) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ.
- <sup>29</sup> Βλέπε παράγραφο 2 στοιχείο β) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ.
- <sup>30</sup> Πρόκειται μόνο για επισκόπηση των σημαντικότερων προϋποθέσεων· τα επιμέρους στοιχεία εξετάζονται λεπτομερώς στις επόμενες ενότητες, ενώ πλήρης κατάλογος περιλαμβάνεται στη σχετική νομοθεσία, ήτοι στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ.

- β. η ΟΠ πρέπει να επιδιώκει έναν ή περισσότερους από τους στόχους της συγκέντρωσης της προσφοράς, της διάθεσης στην αγορά των προϊόντων που παράγουν τα μέλη της ή της βελτιστοποίησης του κόστους παραγωγής·
  - γ. οι εν λόγω στόχοι εκπληρώνονται εφόσον η επιδίωξή τους οδηγεί σε ενοποίηση των δραστηριοτήτων, η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες της ΟΠ να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ·
  - ε. η ποσότητα ενός δεδομένου προϊόντος που αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης εκ μέρους συγκεκριμένης ΟΠ δεν πρέπει να υπερβαίνει το 15% της συνολικής εθνικής παραγωγής (για τις αροτραίες καλλιέργειες και το βόειο κρέας) / 20% (για το ελαιόλαδο) της σχετικής αγοράς·
  - στ. οι παραγωγοί δεν μπορούν να είναι μέλη περισσότερων από μία ΟΠ που διεξάγει εξ ονόματός τους διαπραγματεύσεις συμβάσεων προμήθειας·
  - ζ. η ΟΠ πρέπει να κοινοποιεί στις αρμόδιες εθνικές αρχές την ποσότητα του εν λόγω καλυπτόμενου από τις διαπραγματεύσεις προϊόντος.
- (34) Οι εν λόγω ειδικές προϋποθέσεις εξετάζονται λεπτομερώς στην ενότητα 2.4.
- (35) Συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ (για παράδειγμα, επειδή η κοινή πώληση προϊόντων αροτραίων καλλιεργειών θα υπερέβαινε το 15% της συνολικής εθνικής παραγωγής του προϊόντος) δεν μπορούν να υπαχθούν στο καθεστώς της παρέκκλισης, χωρίς, ωστόσο, αυτό να συνεπάγεται αυτομάτως παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού, όπως διευκρινίζεται κατωτέρω στην ενότητα 2.3.
- 2.3 Εναλλακτικές δυνατότητες αξιολόγησης για τη διασφάλιση της νομιμότητας των διαπραγματεύσεων συμβάσεων προμήθειας που διεξάγουν οι ΟΠ εξ ονόματος των μελών τους**
- (36) Κατ'αρχάς, είναι σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι οι κανόνες που καθορίζονται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ έχουν τον χαρακτήρα παρέκκλισης του δικαίου ανταγωνισμού ή «καθεστώτος ασφαλούς λιμένα», εφόσον θεωρείται ότι δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ. Εντούτοις, η μη εκπλήρωση των προϋποθέσεων της παρέκκλισης δεν συνιστά άμεση και απευθείας παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού. Προβλέπονται διάφοροι εναλλακτικοί τρόποι διασφάλισης της συμβατότητας των συμφωνιών, των αποφάσεων και των πρακτικών που συνδέονται με τις συμβατικές διαπραγματεύσεις με τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ.
- (37) Κάθε ΟΠ ή/και τα μέλη της στους τομείς του ελαιολάδου, του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών μπορούν να αξιολογήσουν κατά πόσον οι δραστηριότητες της ΟΠ που διεξάγει, μεταξύ άλλων, συμβατικές διαπραγματεύσεις συνάδουν με τις διατάξεις των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ με τους ακόλουθους τρόπους:



\* Για τις πτυχές των συμβατικών διαπραγματεύσεων τις οποίες διεξάγει μια δεσπόμενη ΟΠ, που σχετίζονται ενδεχομένως με την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, βλέπε επίσης τη διαδικασία που ακολουθείται για τις μη δεσπόμενες ΟΠ.

- (38) Στις υποενότητες που ακολουθούν παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με τις εν λόγω αξιολογήσεις. Στις υποενότητες αυτές περιγράφονται μόνο τα βασικά στοιχεία της εφαρμογής των εν λόγω μέσων. Ο πλήρης κατάλογος των προϋποθέσεων περιλαμβάνεται μόνο στα αντίστοιχα νομοθετικά κείμενα.

### 2.3.1 Γενική παρέκκλιση από τους κανόνες ανταγωνισμού δυνάμει του άρθρου 209 του κανονισμού ΚΟΑ

- (39) Το άρθρο 206 του κανονισμού υ ΚΟΑ επιβεβαιώνει τη γενική αρχή σύμφωνα με την οποία το δίκαιο ανταγωνισμού της ΕΕ εφαρμόζεται στην παραγωγή και στο εμπόριο



των γεωργικών προϊόντων. Η εν λόγω αρχή εφαρμόζεται, ωστόσο, με την επιφύλαξη των άρθρων 207 – 210 του κανονισμού ΚΟΑ. Το άρθρο 209 του κανονισμού ΚΟΑ εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ τις συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές που σχετίζονται με την παραγωγή ή το εμπόριο των γεωργικών προϊόντων, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Σε αντίθεση με τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ, η συγκεκριμένη παρέκκλιση εφαρμόζεται σε όλους τους γεωργικούς τομείς που καλύπτονται από τον κανονισμό ΚΟΑ. Πρόκειται, συνεπώς, για χωριστό, αυτοτελές μέσο, το οποίο αναφέρεται εφεξής ως «γενική παρέκκλιση».

(40) Οι παραγωγοί μπορούν να υπαχθούν στο εν λόγω καθεστώς της γενικής παρέκκλισης σε δύο διαφορετικές περιπτώσεις:

α. Το άρθρο 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές που αφορούν την παραγωγή ή το εμπόριο γεωργικών προϊόντων εφόσον αυτές είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ που καθορίζονται στο άρθρο 39 της ΣΛΕΕ. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε σε αυτό το πλαίσιο ότι ακόμη και αν μια συμφωνία μπορεί να θεωρηθεί αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους εν λόγω στόχους, αλλά δεν είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση άλλου στόχου (ή μάλιστα θέτει σε κίνδυνο την επίτευξη άλλου στόχου), δεν μπορεί να καλύπτεται από τη συγκεκριμένη παρέκκλιση<sup>31</sup> (άρθρο 209 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του κανονισμού ΚΟΑ).

β. Το άρθρο 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές:

- παραγωγών·
- ενώσεων παραγωγών·
- ενώσεων τέτοιου είδους ενώσεων·
- οργανώσεων παραγωγών (ΟΠ) αναγνωρισμένων δυνάμει του άρθρου 152 του κανονισμού ΚΟΑ·
- ενώσεων οργανώσεων παραγωγών (ΕΟΠ) αναγνωρισμένων δυνάμει του άρθρου 156 του κανονισμού ΚΟΑ,

που αφορούν την παραγωγή ή την πώληση γεωργικών προϊόντων ή τη χρήση κοινών εγκαταστάσεων αποθήκευσης, επεξεργασίας ή μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, εκτός εάν τίθενται σε κίνδυνο οι στόχοι της ΚΓΠ (άρθρο 209 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού ΚΟΑ).

(41) Η γενική παρέκκλιση (και στις δύο μορφές της) δεν εφαρμόζεται στις συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες συνεπάγονται υποχρέωση εφαρμογής καθορισμένης τιμής ή εξαιτίας των οποίων αποκλείεται ο ανταγωνισμός.

(42) Δεν είναι αναγκαία η προηγούμενη έκδοση απόφασης από την Επιτροπή ή από εθνική αρχή ανταγωνισμού για την υπαγωγή στο καθεστώς της γενικής παρέκκλισης που

---

<sup>31</sup> Απόφαση *Frubo*, C-71/74, EU:C:1975:61· απόφαση *Florimex*, υποσημείωση 16 ανωτέρω, EU:T:1997:69· απόφαση *Oude Luttikhuis*, EU:C:1995:434· απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2006, *FNCBV κατά Επιτροπής*, T-217/03 και T-245/03, EU:T:2006:391.

προβλέπεται στο άρθρο 209 του κανονισμού ΚΟΑ, δηλαδή η εφαρμογή της βασίζεται στην αυτοαξιολόγηση των παραγωγών. Στο πλαίσιο εθνικής ή ενωσιακής διαδικασίας, η απόδειξη της παράβασης του άρθρου 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ βαρύνει εκείνον που καταγγέλλει την παράβαση. Εντούτοις, η απόδειξη της συνδρομής των προϋποθέσεων της γενικής παρέκκλισης βαρύνει εκείνον που επικαλείται το ευεργέτημα της γενικής παρέκκλισης.

### **2.3.2 Κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση**

- (43) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1218/2010 της Επιτροπής<sup>32</sup> (εφεξής ο «κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση»), οι συμφωνίες εξειδίκευσης μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στις οποίες οι εν λόγω επιχειρήσεις συμφωνούν να παράγουν από κοινού ορισμένα προϊόντα ή να αναλάβουν μέσω αμοιβαίας υπεργολαβίας την παραγωγή ενός ή περισσότερων προϊόντων (μία επιχείρηση γίνεται ο αποκλειστικός παραγωγός ενός από τα εν λόγω προϊόντα)<sup>33</sup>.
- (44) Όσον αφορά ειδικότερα τον γεωργικό τομέα, μια συμφωνία εξειδίκευσης μπορεί να αφορά την κοινή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και οποιαδήποτε δραστηριότητα επεξεργασίας/μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε άλλα προϊόντα, όπως σφαγή και τεμαχισμός κρέατος, άλεση σιτηρών κ.λπ. Στο πλαίσιο των γεωργικών ΟΠ, μια συμφωνία εξειδίκευσης είναι πιθανότερο να αφορά την επεξεργασία/μεταποίηση ακατέργαστων γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή άλλων προϊόντων, δεδομένου του ελάχιστου αριθμού κοινών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή ακατέργαστων γεωργικών προϊόντων.
- (45) Ο κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση ορίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, το άρθρο 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ κηρύσσεται ανεφάρμοστο στις συμφωνίες εξειδίκευσης υπό τον όρο ότι πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις<sup>34</sup>.
- (46) Πρώτον, τα συμβαλλόμενα μέρη διαθέτουν συνδυασμένο μερίδιο αγοράς το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει το 20% της σχετικής αγοράς.
- (47) Δεύτερον, οι συμφωνίες εξειδίκευσης δεν πρέπει να περιλαμβάνουν περιορισμούς ιδιαίτερης σοβαρότητας, δηλαδή τον προκαθορισμό τιμών, τον περιορισμό του όγκου παραγωγής και τον επιμερισμό των αγορών ή της πελατείας.

<sup>32</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1218/2010 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2010, για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών εξειδίκευσης, ΕΕ L 335 της 18.12. 2010, σ. 43.

<sup>33</sup> Για λεπτομέρειες σχετικά με τους ορισμούς, βλέπε άρθρο 1 του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση.

<sup>34</sup> Άρθρο 2 του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση.

(48) Προβλέπονται, ωστόσο, εξαιρέσεις. Το καθεστώς του ασφαλούς λιμένα της απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση μπορεί να εφαρμόζεται<sup>35</sup>:

- στον προκαθορισμό τιμών που χρεώνονται σε άμεσους πελάτες στο πλαίσιο από κοινού διανομής των προϊόντων που παράγονται μέσω της συμφωνίας εξειδίκευσης·
- στον καθορισμό της παραγωγικής ικανότητας και του όγκου παραγωγής στο πλαίσιο συμφωνίας από κοινού παραγωγής· και
- στον καθορισμό στόχων ως προς τις πωλήσεις στο πλαίσιο από κοινού διανομής των προϊόντων που παράγονται μέσω της συμφωνίας εξειδίκευσης.

(49) **Παράδειγμα** πιθανής εφαρμογής της απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση στον γεωργικό τομέα:

**Παράδειγμα:** Διάφοροι παραγωγοί προϊόντων αροτραίων καλλιεργειών συμφωνούν να παράγουν από κοινού ζωοτροφές με βάση την κράμβη. Κατά το παρελθόν πωλούσαν μόνον τους σπόρους για σπορά σε μεταποιητές των σπόρων για σπορά. Συνάπτουν συμφωνία κοινής παραγωγής, η οποία καλύπτει τη συνολική τους παραγωγή κράμβης. Επιπλέον, διανέμουν από κοινού τα προϊόντα τους και καθορίζουν από κοινού την τιμή πώλησης της συνολικής τους παραγωγής ζωοτροφών από κράμβη σε εκτροφείς βοοειδών. Εντός χρονικού διαστήματος ενός έτους, οι παραγωγοί αροτραίων καλλιεργειών απέκτησαν μερίδιο αγοράς της τάξης του 9,3% στην αγορά ζωοτροφών που παράγονται από κράμβη.

**Ανάλυση:** Οι συμφωνίες κοινής παραγωγής θεωρούνται ένα από τα είδη συμφωνιών εξειδίκευσης που καλύπτονται από τον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση. Κατά τα φαινόμενα, η μικρότερη δυνατή αγορά είναι η αγορά ζωοτροφών από κράμβη (ενδέχεται να είναι μεγαλύτερη και να περιλαμβάνει ζωοτροφές που παράγονται από άλλες πηγές). Το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς που διαθέτουν τα συμβαλλόμενα μέρη στην αγορά ζωοτροφών από κράμβη δεν υπερβαίνει το 20%, όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 3 του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία. Παρά το γεγονός ότι η συγκεκριμένη συμφωνία περιλαμβάνει καθορισμό των τιμών, ο προκαθορισμός των τιμών που χρεώνονται σε άμεσους πελάτες (εν προκειμένω σε εκτροφείς βοοειδών) στο πλαίσιο από κοινού διανομής είναι αποδεκτός βάσει του άρθρου 4 στοιχείο α) του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία. Το γεγονός ότι στη συμφωνία προβλέπεται υποχρέωση αποκλειστικής προμήθειας εκ μέρους τριών παραγωγών αροτραίων καλλιεργειών καλύπτεται επίσης από τον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία (άρθρο 2 παράγραφος 3 στοιχείο α)). Ως εκ τούτου, η εν λόγω συμφωνία κοινής παραγωγής καλύπτεται από τον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση και δεν συνιστά αντιανταγωνιστική συμφωνία κατά παράβαση του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ.

### **2.3.3 Επιμέρους αξιολόγηση βάσει του άρθρου 101 παράγραφοι 1 και 3 και του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ**

(50) Όλες οι επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών γεωργικών προϊόντων και των ΟΠ, μπορούν να προβαίνουν σε αυτοαξιολόγηση της συμβατότητας των

<sup>35</sup> Άρθρο 4 του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία για την εξειδίκευση.

συμφωνιών, των αποφάσεων ή των πρακτικών τους δυνάμει του άρθρου 101 παράγραφοι 1 και 3 και του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ.

- (51) Προκειμένου να παράσχει καθοδήγηση και να διευκολύνει την αυτοαξιολόγηση των επιχειρήσεων όσον αφορά τις συμφωνίες, τις αποφάσεις και τις πρακτικές τους, η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές/οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, οι σημαντικότερες από αυτές είναι οι εξής:
- Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας<sup>36</sup>· ιδίως όσον αφορά τις συμφωνίες από κοινού παραγωγής<sup>37</sup> και τις συμφωνίες από κοινού εμπορίας<sup>38</sup> (για τις συμφωνίες από κοινού εμπορίας, βλέπε επίσης το παράδειγμα στην παράγραφο (19) ανωτέρω)·
  - Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ [βλ. άρθρο 101 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ]<sup>39</sup>.

## 2.4 Προϋποθέσεις της παρέκκλισης

- (52) Η παρέκκλιση που προβλέπεται στα άρθρα 169-171 του κανονισμού ΚΟΑ εφαρμόζεται με την επιφύλαξη διαφόρων προϋποθέσεων όσον αφορά τα εξής:

- α. την αναγνώριση της ΟΠ/ΕΟΠ
- β. τους στόχους της ΟΠ
- γ. το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης
- δ. τις σχέσεις μεταξύ της ΟΠ και των μελών της
- ε. τον καθορισμό ανώτατου ορίου επί των ποσοτήτων των προϊόντων που αποτελούν αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων
- στ. υποχρεώσεις κοινοποίησης

- (53) Καθεμία από τις εν λόγω προϋποθέσεις εξετάζεται αναλυτικά στην παρούσα ενότητα.

### 2.4.1 Αναγνώριση ΟΠ/ΕΟΠ

---

<sup>36</sup> ΕΕ C 11 της 14.1.2011, σ. 1

<sup>37</sup> Βλέπε παραγράφους 150 έως 293 των κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας.

<sup>38</sup> Λεπτομέρειες σχετικά με τις συμφωνίες από κοινού εμπορίας στις παραγράφους 225-257 των κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ στις συμφωνίες οριζόντιας συνεργασίας.

<sup>39</sup> ΕΕ C 101 της 27.4.2004, σ. 97.

- (54) Η ΟΠ ή η ΕΟΠ πρέπει να είναι επισήμως αναγνωρισμένη από εθνικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 152 παράγραφος 1 και το άρθρο 156 του κανονισμού ΚΟΑ<sup>40</sup>. Η ΟΠ μπορεί να αποτελεί νομική οντότητα ή μέρος νομικής οντότητας.
- (55) Η διαδικασία αναγνώρισης διενεργείται από εθνική αρχή η οποία ορίζεται από το αντίστοιχο κράτος μέλος.
- (56) Η ΟΠ μπορεί να είναι μέλος άλλης ΟΠ (επονομαζόμενης «δευτερεύουσας ΟΠ»), η οποία διοχετεύει στην αγορά τον όγκο παραγωγής που προμηθεύεται από τις ΟΠ που είναι μέλη της. Το οικείο κράτος μέλος αποφασίζει εάν οι εν λόγω δευτερεύουσες ΟΠ αναγνωρίζονται ως ΟΠ ή ως ΕΟΠ. Δεδομένου ότι η παρέκκλιση εφαρμόζεται εξίσου σε ΟΠ και ΕΟΠ, η δευτερεύουσα ΟΠ δύναται και στις δύο περιπτώσεις να υπαχθεί στο καθεστώς της παρέκκλισης.

<sup>40</sup>

#### Άρθρο 152

##### Οργανώσεις παραγωγών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν, μετά από αίτηση, να αναγνωρίζουν τις οργανώσεις παραγωγών οι οποίες:

- α) αποτελούνται και ελέγχονται σύμφωνα το άρθρο 153 παράγραφος 2 στοιχείο γ) από παραγωγούς συγκεκριμένου τομέα που αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2·
- β) συγκροτούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών·
- γ) επιδιώκουν συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος μπορεί να περιλαμβάνει τουλάχιστον έναν από τους ακόλουθους στόχους:
  - i) την εξασφάλιση του προγραμματισμού της παραγωγής και της προσαρμογής της στη ζήτηση, ιδίως από άποψη ποιότητας και ποσότητας·
  - ii) τη συγκέντρωση της προσφοράς και τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων που παράγονται από τα μέλη τους, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης προϊόντων·
  - iii) τη βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής και την απόδοση των επενδύσεων ως προς τα περιβαλλοντικά πρότυπα και τα πρότυπα καλής διαβίωσης των ζώων, καθώς και τη σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού·
  - iv) τη διεξαγωγή ερευνών και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών με αντικείμενο τις βιώσιμες μεθόδους παραγωγής, τις καινοτόμους πρακτικές, την οικονομική ανταγωνιστικότητα και τις εξελίξεις της αγοράς·
  - v) την προώθηση και την παροχή τεχνικής βοήθειας για τη χρήση καλλιεργητικών πρακτικών και τεχνικών παραγωγής φιλικών προς το περιβάλλον, καθώς και κατάλληλων πρακτικών και τεχνικών καλής μεταχείρισης των ζώων·
  - vi) την προώθηση και παροχή τεχνικής υποστήριξης για τη χρήση προτύπων παραγωγής, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και την ανάπτυξη προϊόντων με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη ή προϊόντων καλυπτόμενων από εθνικό σήμα ποιότητας·
  - vii) τη διαχείριση των υποπροϊόντων και των αποβλήτων, ιδίως για την προστασία της ποιότητας των υδάτων, του εδάφους και του τοπίου και τη διαφύλαξη ή την προώθηση της βιοποικιλότητας·
  - viii) τη συμβολή στη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής·
  - ix) την ανάπτυξη πρωτοβουλιών στον τομέα της προώθησης και της εμπορίας·
  - x) τη διαχείριση των ταμείων αλληλοβοήθειας που προβλέπονται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων στον τομέα των οπωροκηπευτικών τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 31 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, και στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013·
  - xi) την παροχή της απαραίτητης τεχνικής βοήθειας για τη χρησιμοποίηση των προθεσμιακών αγορών και των ασφαλιστικών συστημάτων.

- (57) Μέλη μιας ΟΠ μπορούν επίσης να αποτελούν, εκτός από τους παραγωγούς, οντότητες οι οποίες δεν είναι παραγωγοί των συγκεκριμένων γεωργικών προϊόντων. Οι ΟΠ στις οποίες συμμετέχουν μη παραγωγοί πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις όσον αφορά τη δημιουργία οργανώσεων παραγωγών και το καταστατικό τους, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και της άσκησης δημοκρατικού ελέγχου, όπως προβλέπεται στα άρθρα 152, 153 και 154 του κανονισμού ΚΟΑ.

#### **2.4.2 Στόχοι των ΟΠ**

- (58) Για την υπαγωγή τους στο καθεστώς παρέκκλισης, οι ΟΠ πρέπει να επιδιώκουν τουλάχιστον έναν από τους ακόλουθους στόχους:
- α. τη συγκέντρωση της προσφοράς·
  - β. τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων που παράγουν τα μέλη τους<sup>41</sup>· και
  - γ. τη βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής.<sup>42</sup>
- (59) Βάσει της παρέκκλισης, η ΟΠ υποχρεούται περαιτέρω να συγκεντρώνει πράγματι την προσφορά και να διαθέτει στην αγορά τα προϊόντα των μελών της για τις ποσότητες των προϊόντων που καλύπτονται από συμβατικές διαπραγματεύσεις<sup>43</sup>. Κατά συνέπεια, η επιδίωξη του στόχου της βελτιστοποίησης του κόστους παραγωγής (στοιχείο γ. ανωτέρω) δεν θα είναι επαρκής για την υπαγωγή της ΟΠ στο καθεστώς της παρέκκλισης, εάν δεν συνοδεύεται από την πραγματική επίτευξη των άλλων δύο στόχων της συγκέντρωσης της προσφοράς και της διάθεσης στην αγορά των προϊόντων που παράγονται από τα μέλη της.
- (60) Ο στόχος της διάθεσης στην αγορά αφορά τα προϊόντα που παράγουν τα μέλη της ΟΠ. Η διάταξη αυτή δεν αποκλείει, ως επικουρική δραστηριότητα, τη δυνατότητα της ΟΠ να περιλαμβάνει εξίσου στις συμβατικές διαπραγματεύσεις προϊόντα που η ΟΠ αγοράζει χωριστά. Η δυνατότητα αυτή συνάδει με τον έτερο στόχο της ΟΠ που αφορά τη συγκέντρωση της προσφοράς. Η δυνατότητα συμπερίληψης προϊόντων που αγοράζονται χωριστά από μη μέλη<sup>44</sup> επιτρέπει, σε ορισμένες περιπτώσεις, στις ΟΠ να εξασφαλίζουν μεγαλύτερους πελάτες που ζητούν μεγαλύτερες ποσότητες από εκείνες που είναι σε θέση να προσφέρουν τα μέλη εκείνη τη δεδομένη χρονική στιγμή. Η δυνατότητα αυτή επιτρέπει επίσης στις ΟΠ να αντικαθιστούν την παραγωγή των μελών

---

<sup>41</sup> Οι ΟΠ καταβάλλουν προσπάθειες για την αποτελεσματική πώληση των προϊόντων, δηλαδή δεν ασκούν μόνο κοινή στρατηγική εμπορικής προώθησης, αλλά προβαίνουν επίσης σε προσφορές πωλήσεων και συνάπτουν συμβάσεις πώλησης με πελάτες/αγοραστές όσον αφορά τα προϊόντα των μελών τους.

<sup>42</sup> Παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο των άρθρων 169-171 του κανονισμού ΚΟΑ.

<sup>43</sup> Παράγραφος 2 στοιχείο δ) των άρθρων 169-171 του κανονισμού ΚΟΑ.

<sup>44</sup> Ως μη μέλος λογίζεται είτε ένας παραγωγός που δεν είναι μέλος της ΟΠ είτε ένας έμπορος. Τα μη μέλη δεν συμμετέχουν άμεσα στις συμβατικές διαπραγματεύσεις που διεξάγει η ΟΠ εξ ονόματος των μελών της, δηλαδή η ΟΠ διεξάγει διαπραγματεύσεις ανεξάρτητα από τα μη μέλη. Η ΟΠ αγοράζει χωριστά από τα μη μέλη τα προϊόντα τους, οι σχετικές διαπραγματεύσεις με τα μη μέλη δεν αποτελούν μέρος των συμβατικών διαπραγματεύσεων και, επομένως, δεν υπάγονται στο καθεστώς της παρέκκλισης.

που παρουσιάζει ελλείψεις σε ορισμένες χρονικές περιόδους, για παράδειγμα λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών, αποφεύγοντας με αυτόν τον τρόπο τον κίνδυνο απώλειας κάποιου πελάτη της ΟΠ.

- (61) Βάσει της παρέκκλισης, ωστόσο, η αγορά προϊόντων από μη μέλη δεν μπορεί να αποτελέσει κύρια δραστηριότητα της ΟΠ διότι, δυνάμει της παρέκκλισης, η ΟΠ πρέπει, πρωτίστως, να επιδιώκει να διαθέσει στην αγορά τα προϊόντα των μελών της. Για τη διασφάλιση των στόχων της παρέκκλισης, η αγορά προϊόντων από μη μέλη πρέπει να παραμένει επικουρική. Η αγορά προϊόντων από μη μέλη παραμένει επικουρική εφόσον, υπό κανονικές συνθήκες, η ΟΠ αγοράζει ποσότητες οι οποίες δεν υπερβαίνουν το 25% της παραγωγής που αποτελεί αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων σε διάστημα ενός έτους. Εντούτοις, ενδέχεται να υπάρχουν εξαιρετικές περιπτώσεις (που συνδέονται, για παράδειγμα, με τις καιρικές συνθήκες ή την προσβολή από ασθένειες), στις οποίες η υπέρβαση του ποσοστού αυτού θα μπορούσε να αιτιολογηθεί χωρίς να υπονομεύεται ο επικουρικός χαρακτήρας της συγκεκριμένης δραστηριότητας.
- (62) Όλες οι προϋποθέσεις της παρέκκλισης που καθορίζονται στα άρθρα 169-171 του κανονισμού ΚΟΑ πρέπει να πληρούνται επίσης ως προς τις ποσότητες που αγοράζονται από μη μέλη. Ειδικότερα, οι εν λόγω ποσότητες συμπεριλαμβάνονται στις ποσότητες που αποτελούν αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων για τους σκοπούς της εξασφάλισης της συμμόρφωσης προς τα όρια του 15% της συνολικής εθνικής παραγωγής για τους τομείς του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών και του 20% της σχετικής αγοράς για τον τομέα του ελαιολάδου.
- (63) **Παράδειγμα** της εφαρμογής της παρέκκλισης στις συμβατικές διαπραγματεύσεις τις οποίες διεξάγει μια ΟΠ εξ ονόματος των μελών της και οι οποίες καλύπτουν τα προϊόντα παραγωγών μη μελών:

**Παράδειγμα:** Δεκαπέντε μικροί παραγωγοί κριθαριού δημιούργησαν μια ΟΠ με σκοπό να εξασφαλίζουν επαρκείς ποσότητες παραγωγής, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη διαπραγμάτευση σύμβασης προμήθειας με μεγάλη επιχείρηση αμυλοποιίας της περιοχής. Οι παραγωγοί παραδίδουν στην ΟΠ ολόκληρη την παραγωγή τους. Ο Απρίλιος και ο Μάιος ήταν μήνες έντονης ξηρασίας για μία από τις περιοχές της συγκεκριμένης περιφέρειας, με συνέπεια την πτώση της απόδοσης των παραγωγών της περιοχής κατά 25%. Ως εκ τούτου, η ΟΠ δεν θα ήταν σε θέση να προμηθεύσει τον Αύγουστο τις συμφωνηθείσες ποσότητες στην εν λόγω επιχείρηση αμυλοποιίας. Προκειμένου να αποφύγει το ενδεχόμενο να χάσει από πελάτη την επιχείρηση αμυλοποιίας, η ΟΠ αγοράζει τις ποσότητες κριθαριού που ελλείπουν στην αγορά από παραγωγό μη μέλος. Η ποσότητα που αγοράστηκε από το μη μέλος αντιστοιχούσε στο 17% της ποσότητας που έπρεπε να παραδοθεί στην επιχείρηση αμυλοποιίας βάσει της σύμβασης η οποία αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης εκ μέρους της ΟΠ.

**Ανάλυση:** Το ποσοστό των προϊόντων που παρείχαν τα μέλη της ΟΠ καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος από τα προϊόντα τα οποία αποτελούν αντικείμενο των συμβατικών διαπραγματεύσεων που διεξάγει η ΟΠ, εξ ονόματος των 15 μελών της, με την επιχείρηση αμυλοποιίας. Η συνολική ποσότητα που αποτελεί αντικείμενο των εν λόγω συμβατικών διαπραγματεύσεων, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτήτων που προέρχονται από μη μέλος, αντιπροσωπεύει το 2,2% της συνολικής εθνικής παραγωγής, δηλαδή τηρείται το όριο του 15% της συνολικής εθνικής παραγωγής στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών. Εφόσον πληρούνται επίσης όλες

οι άλλες προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 171 του κανονισμού ΚΟΑ, είναι δυνατή η υπαγωγή των συνολικών συμβατικών διαπραγματεύσεων της ΟΠ στο καθεστώς της παρέκκλισης.

#### **2.4.3 Το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης**

- (64) Το κείμενο των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ προβλέπει και για τους τρεις τομείς του ελαιολάδου, του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών ότι μια οργάνωση παραγωγών επιτυγχάνει τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου εφόσον η επιδίωξη των σκοπών αυτών οδηγεί σε ενοποίηση των δραστηριοτήτων, η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης<sup>45</sup>, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες της οργάνωσης παραγωγών να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 ΣΛΕΕ.
- (65) Επομένως, η παρέκκλιση προϋποθέτει ότι μια ΟΠ η οποία διεξάγει συμβατικές διαπραγματεύσεις: 1) ενοποιεί δραστηριότητες και 2) ότι οι εν λόγω δραστηριότητες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτόν ότι οι δραστηριότητες της ΟΠ συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ.
- (66) Πράγματι, οι δραστηριότητες κοινών πωλήσεων και άλλες κοινές δραστηριότητες των παραγωγών μπορεί να έχουν διαφορετικό αντίκτυπο στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ.
- (67) Οι συμφωνίες μεταξύ παραγωγών γεωργικών προϊόντων για την από κοινού άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων μπορούν να οδηγήσουν σε βελτίωση της απόδοσης και να αποφέρουν συνεπώς οικονομικά οφέλη, ιδίως εάν συνδυάζουν δραστηριότητες, δεξιότητες ή περιουσιακά στοιχεία ως μέσο καταμερισμού του κινδύνου, εξοικονόμησης των δαπανών, αύξησης των επενδύσεων, συγκέντρωσης τεχνογνωσίας, ενίσχυσης της ποιότητας και της ποικιλίας των προϊόντων και επιτάχυνσης της καινοτομίας. Οι εν λόγω δραστηριότητες μπορούν να συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ, με πιθανό αποτέλεσμα, για παράδειγμα, την αύξηση της παραγωγικότητας (π.χ. χάρη στην πρόσβαση σε βελτιωμένες τεχνολογίες παραγωγής μέσω, για παράδειγμα, δραστηριοτήτων κοινής ανάθεσης προμηθειών), την αύξηση των εσόδων για τους παραγωγούς (π.χ. χάρη σε βελτιώσεις ποιότητας μέσω καλύτερων συνθηκών παραγωγής ή αποθήκευσης που εξασφαλίζονται από κοινού) ή τη μεγαλύτερη διαθεσιμότητα προσφοράς (π.χ. λόγω καλύτερων συστημάτων αποθήκευσης ή διανομής που αποτελούν αντικείμενο κοινής ανάθεσης ή οργάνωσης).
- (68) Οι συμφωνίες μεταξύ παραγωγών γεωργικών προϊόντων για τη διεξαγωγή συμβατικών διαπραγματεύσεων ενδέχεται, ωστόσο, να περιορίζουν τον ανταγωνισμό και εντέλει να παρεμποδίζουν την επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ. Αυτό μπορεί να συμβαίνει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία οι παραγωγοί συνάπτουν συμφωνία που περιλαμβάνει τον προκαθορισμό τιμών, τη μείωση του όγκου παραγωγής ή τον επιμερισμό των αγορών. Οι εν λόγω συμφωνίες, μολονότι μπορούν να αυξήσουν τα έσοδα των παραγωγών, ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την εκπλήρωση άλλων στόχων

<sup>45</sup> Προσθήκη υπογράμμισης.



της ΚΓΠ εάν έχουν ως αποτέλεσμα, για παράδειγμα, αδικαιολόγητες τιμές για τον πελάτη (λόγω αυξήσεων στις τιμές), προβλήματα διαθεσιμότητας προμηθειών (λόγω περιορισμών επί της προσφοράς) ή μειώσεις της παραγωγικότητας (επειδή η μείωση του ανταγωνισμού μεταξύ των παραγωγών μπορεί να περιορίσει το κίνητρο για την αύξηση της παραγωγικότητας).

- (69) Σε περιπτώσεις στις οποίες οι δραστηριότητες που συνδέονται με τις πωλήσεις μιας ΟΠ, η οποία προβαίνει σε από κοινού πωλήσεις, παρεμποδίζουν την επίτευξη ορισμένων στόχων της ΚΓΠ, η εξασφάλιση σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης μπορεί να αντισταθμίσει τις επιπτώσεις αυτές και να διασφαλίσει τη συνολική συνεισφορά των δραστηριοτήτων της ΟΠ στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ. Επομένως, τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ προϋποθέτουν:

- α. ότι η ΟΠ προβαίνει σε ενοποίηση δραστηριοτήτων· και
- β. ότι οι εν λόγω δραστηριότητες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες της ΟΠ να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ.

Μόνον εφόσον η ΟΠ πληροί το συγκεκριμένο κριτήριο (εφεξής «κριτήριο σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης») μπορεί να υπαχθεί στο καθεστώς της παρέκκλισης.

- (70) Βάσει του κριτηρίου σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης απαιτείται:

- α. να προσδιοριστούν οι δραστηριότητες τις οποίες ενοποιεί η ΟΠ, δηλαδή τις οποίες εκτελεί η ΟΠ εξ ονόματος των μελών της. Η ενοποίηση μπορεί να πραγματοποιηθεί από την ΟΠ είτε με την άμεση άσκηση των δραστηριοτήτων είτε με την εξωτερική ανάθεση των εν λόγω δραστηριοτήτων σε τρίτους. Η ΟΠ δύναται να αναθέτει ορισμένες δραστηριότητες σε τρίτους και να εξακολουθεί να λαμβάνει υπόψη τις δραστηριότητες αυτές για τους σκοπούς της εξασφάλισης της συμμόρφωσης προς το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης (π.χ. παροχή υπηρεσιών μεταφοράς από τρίτους μεταφορείς)<sup>46</sup>.
- β. να διαπιστωθεί ότι οι εν λόγω δραστηριότητες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε βελτίωση της απόδοσης. Η διαπίστωση αυτή αφορά τη φύση των δραστηριοτήτων (δηλαδή εάν η δραστηριότητα είναι πιθανόν να οδηγήσει λόγω της φύσης της σε βελτίωση της απόδοσης). Μπορεί επίσης να αφορά τον βαθμό ανάπτυξης της ΟΠ (η ΟΠ μπορεί να έχει δεσμευθεί να επενδύσει στις εν λόγω δραστηριότητες, αλλά απαιτείται ενδεχομένως η παρέλευση ορισμένου χρονικού διαστήματος για την πλήρη υλοποίηση της επένδυσης,

<sup>46</sup> Ωστόσο, η εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων από αναγνωρισμένη ΟΠ πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 155 του κανονισμού ΚΟΑ, να υπόκειται σε εκ των προτέρων έγκριση από τα κράτη μέλη. Δεν επιτρέπεται η εξωτερική ανάθεση της παραγωγής. Η ΟΠ παραμένει υπεύθυνη για την εξασφάλιση της εκτέλεσης της δραστηριότητας που αποτελεί αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης, καθώς και για τον γενικό έλεγχο της διαχείρισης και την εποπτεία της εμπορικής συμφωνίας για την εκτέλεση της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την εξωτερική ανάθεση περιλαμβάνονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. ... της Επιτροπής.

ενώ η ΟΠ διαπραγματεύεται ήδη συμβάσεις εξ ονόματος των μελών της)· και

- γ. να διαπιστωθεί ότι η εν λόγω βελτίωση της απόδοσης είναι πιθανό να είναι αρκετά σημαντική, με αποτέλεσμα η ΟΠ να συνεισφέρει (μέσω του συνόλου των δραστηριοτήτων της) στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ<sup>47</sup>.

- (71) Όπως αναφέρεται ανωτέρω στην παράγραφο (41), μια ΟΠ μπορεί να είναι μέλος άλλης ΟΠ (επονομαζόμενης «δευτερεύουσας ΟΠ»), η οποία προβαίνει σε πώληση της παραγωγής της πρώτης ΟΠ. Οι συμβατικές διαπραγματεύσεις της δευτερεύουσας ΟΠ μπορούν να υπαχθούν στο καθεστώς της παρέκκλισης, υπό τον όρο ότι η οργάνωση πληροί τις προϋποθέσεις της παρέκκλισης. Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της ΟΠ ιδίως προς το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης, οι δραστηριότητες ενίσχυσης της απόδοσης της δευτερεύουσας ΟΠ (π.χ. συλλογή και μεταφορά των προϊόντων) μπορούν να λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση της βελτίωσης της απόδοσης στη δευτερεύουσα ΟΠ/ΕΟΠ δυνάμει της παρέκκλισης.
- (72) Η ΟΠ μπορεί να διενεργεί την αξιολόγηση της συμμόρφωσής της προς το κριτήριο σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης μέσω απλουστευμένης μεθόδου που προβλέπεται από τον νομοθέτη. Εάν η ΟΠ δεν πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου, η ΟΠ δύναται, υπό ορισμένες συνθήκες, να εφαρμόσει εναλλακτική μέθοδο για την αξιολόγηση της συμμόρφωσής της προς το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης.

### **Η απλουστευμένη μέθοδος**

- (73) Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 καθενός από τα άρθρα 169, 170 και 171 καθορίζεται η μέθοδος αξιολόγησης της συμμόρφωσης προς το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης («απλουστευμένη μέθοδος»). Η παρέκκλιση ορίζει<sup>48</sup> ότι το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης μπορεί να πληρούται εφόσον:

- α. η ΟΠ εκτελεί τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες δυνητικής ενίσχυσης της απόδοσης που παρατίθενται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ<sup>49</sup>· και

<sup>47</sup> Δεδομένου ότι αυτό το κριτήριο βελτίωσης της απόδοσης στηρίζεται στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ υπό το πρίσμα της συγκεκριμένης νομικής βάσης που παρέχεται από τα άρθρα 39 και 42 της ΣΛΕΕ για τους κανόνες ανταγωνισμού στην παραγωγή και στο εμπόριο των γεωργικών προϊόντων, το εν λόγω κριτήριο απόδοσης διαφοροποιείται από οποιοδήποτε άλλο κριτήριο βελτίωσης της απόδοσης που θα μπορούσε να διέπει την επιβολή των κανόνων ανταγωνισμού σε άλλους τομείς.

<sup>48</sup> Παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο στοιχεία α) και β) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ.

<sup>49</sup> Οι εν λόγω δραστηριότητες είναι οι εξής:

- i) κοινή διάθεση, κοινή οργάνωση πώλησης ή κοινή μεταφορά·  
ii) κοινή συσκευασία, επισήμανση ή προώθηση· οι πρώτες δύο δραστηριότητες αφορούν μόνο τον τομέα του ελαιολάδου·

- β. οι δραστηριότητες αυτές είναι σημαντικές ως προς τον όγκο ή την ποσότητα του σχετικού προϊόντος και ως προς το κόστος της παραγωγής και της διάθεσης του προϊόντος στην αγορά. Εάν οι συγκεκριμένες δραστηριότητες είναι αρκετά σημαντικές, τεκμαίρεται ότι είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Μπορεί να θεωρηθεί ότι η εν λόγω βελτίωση της απόδοσης αντισταθμίζει τυχόν παρεμπόδιση της επίτευξης των στόχων της ΚΓΠ από τις συμβατικές διαπραγματεύσεις. Κατά συνέπεια, μπορεί να υποθεθεί ότι οι δραστηριότητες της ΟΠ συνολικά συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ.

- (74) Η απλουστευμένη αυτή μέθοδος δεν εφαρμόζεται σε ορισμένες περιπτώσεις. Πρώτον, δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο άλλες δραστηριότητες, οι οποίες δεν παρατίθενται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ, να οδηγούν σε βελτίωση της απόδοσης και, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, οι εν λόγω δραστηριότητες να οδηγούν σε τόσο σημαντική βελτίωση της απόδοσης, ώστε οι δραστηριότητες της οργάνωσης παραγωγών να συνεισφέρουν εντέλει συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ. Η συγκεκριμένη περίπτωση δεν καλύπτεται από την απλουστευμένη μέθοδο και απαιτεί την κατά περίπτωση ανάλυση που επεξηγείται στις παραγράφους (77) έως (80).
- (75) Δεύτερον, η απλουστευμένη μέθοδος δεν αφορά περιπτώσεις στις οποίες μπορεί μεν η ΟΠ να έχει δεσμευθεί να επενδύσει σε δραστηριότητες ενίσχυσης της απόδοσης, αλλά να απαιτείται η παρέλευση ορισμένου χρονικού διαστήματος για την πλήρη υλοποίηση της επένδυσης. Η περίπτωση αυτή δεν καλύπτεται από τη μέθοδο (η οποία βασίζεται σε δραστηριότητες που εκτελούνται ήδη από την ΟΠ) και απαιτεί την κατά περίπτωση ανάλυση που επεξηγείται στην παράγραφο (77).

Η απλουστευμένη μέθοδος προϋποθέτει τον προσδιορισμό δραστηριοτήτων που συγκαταλέγονται μεταξύ εκείνων που παρατίθενται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ, καθώς και την αξιολόγηση της σημασίας των ποσοτήτων και των δαπανών που καλύπτονται από τις εν λόγω δραστηριότητες. Στα τρία πλαίσια που ακολουθούν παρουσιάζονται για καθέναν από τους τρεις τομείς περιπτώσεις στις οποίες οι εν λόγω δραστηριότητες αντιπροσωπεύουν σημαντικές ποσότητες των αντίστοιχων προϊόντων και σημαντικές δαπάνες της παραγωγής και της διάθεσης των προϊόντων στην αγορά, ώστε η ΟΠ να μπορεί να υπαχθεί στο καθεστώς της παρέκκλισης.

- 
- iii) κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου·
  - iv) κοινή χρήση εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης·
  - v) κοινή μεταποίηση· η εν λόγω δραστηριότητα αφορά μόνο τον τομέα του ελαιολάδου·
  - vi) κοινή διαχείριση των αποβλήτων που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγή του προϊόντος· η εν λόγω δραστηριότητα αφορά μόνο τους τομείς του ελαιολάδου και του βοείου κρέατος·
  - vii) κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών·

## **Τομέας του ελαιολάδου**

### **Εφαρμογή του κριτηρίου σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης**

Περιγραφή των κοινών δραστηριοτήτων του άρθρου 169 του κανονισμού ΚΟΑ, οι οποίες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στο πλαίσιο της απλουστευμένης μεθόδου.

#### **i. Κοινή μεταποίηση**

1. **Η κοινή μεταποίηση** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ μεταποιεί το μεγαλύτερο μέρος της ποσότητας του ελαιοκάρπου που συλλέγουν τα μέλη της για την παραγωγή ελαιολάδου σε ελαιοτριβείο. Για την κατασκευή ελαιοτριβείου απαιτείται σημαντική επένδυση. Κατά κανόνα, η επεξεργασία του ελαιοκάρπου για την παραγωγή ελαιολάδου περιλαμβάνει διάφορα στάδια, όπως είναι ο καθαρισμός του ελαιοκάρπου, η έκθλιψη του ελαιοκάρπου και η διήθηση του ελαιολάδου, καθώς και άλλες διεργασίες. Στην προκειμένη περίπτωση, στην οποία οι δραστηριότητες κοινής μεταποίησης μιας ΟΠ παράγουν το μεγαλύτερο μέρος του ελαιολάδου που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ, η εν λόγω ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, σε σύγκριση με την περίπτωση στην οποία τα μέλη θα επιδίωκαν μεμονωμένα τη μεταποίηση του ελαιοκάρπου τους, και πληροί, συνεπώς, τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

#### **ii. Κοινή συσκευασία, επισήμανση ή προώθηση**

2. **Η κοινή συσκευασία/εμφιάλωση και επισήμανση** του ελαιολάδου είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ εκτελεί τις εν λόγω δραστηριότητες για το μεγαλύτερο μέρος του ελαιολάδου που διοχετεύεται στην αγορά σε ελαιοτριβείο. Κατά κανόνα, η κοινή συσκευασία/εμφιάλωση και επισήμανση απαιτεί σημαντικές επενδύσεις για την αγορά της απαραίτητης τεχνολογίας/μηχανημάτων. Στην προκειμένη περίπτωση, στην οποία οι δραστηριότητες κοινής συσκευασίας/εμφιάλωσης και επισήμανσης μιας ΟΠ καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του ελαιολάδου που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ, η εν λόγω ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης και πληροί, συνεπώς, τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.
3. **Η κοινή προώθηση** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία μια ΟΠ αναπτύσσει και διοχετεύει στην αγορά ένα προϊόν προστιθέμενης αξίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η κοινή προώθηση αποτελεί το σκέλος της εμπορικής προώθησης μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την πώληση του εν λόγω προϊόντος προστιθέμενης αξίας και η κοινή προώθηση καλύπτει τη συνολική ποσότητα που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ. Η ΟΠ μπορεί να διαφοροποιεί το προϊόν της βάσει, παραδείγματος χάριν, των μεθόδων παραγωγής που εφαρμόζονται (π.χ. για την παραγωγή βιολογικού ελαιολάδου). Η ΟΠ καθορίζει και εξασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τη δέσμη προδιαγραφών του προϊόντος. Πρόκειται, επί παραδείγματι, για τη διαμόρφωση της κατάλληλης δέσμης προδιαγραφών, τον σχεδιασμό της διαδικασίας παραγωγής και τον ποιοτικό έλεγχο όσον αφορά τις εν λόγω προδιαγραφές, την ανάθεση της προμήθειας των

απαιτούμενων εισροών για την τήρηση των προδιαγραφών κ.λπ. Οι δαπάνες της εν λόγω ολοκληρωμένης προσέγγισης για την τήρηση των προδιαγραφών τόσο από την ΟΠ όσο και από τα μέλη της είναι σημαντικές. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης και πληροί, συνεπώς, τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η κοινή προώθηση, για παράδειγμα η προώθηση προϊόντων γενικής ονομασίας χωρίς περαιτέρω ενοποίηση δραστηριοτήτων, συνεπάγεται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στον τομέα του ελαιολάδου; Διευκρινίστε.

### *iii. Κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου*

4. **Η κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία μια ΟΠ διασφαλίζει σταθερή ποιότητα των προϊόντων που παράγουν τα μέλη της είτε επειδή αυτό απαιτείται βάσει κανονιστικών διατάξεων είτε βάσει καθιερωμένων προδιαγραφών, π.χ. εάν η ΟΠ και τα μέλη της επιδιώκουν να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των αγοραστών. Η ΟΠ συνδράμει πρωτίστως στη διασφάλιση της ποιότητας, με την παροχή συμβουλών και στήριξης σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες παραγωγής. Με τον τρόπο αυτόν, η ΟΠ παρέχει στους παραγωγούς εξειδικευμένες υπηρεσίες, όπως συμβουλές σχετικά με βελτιωμένες μεθόδους εφαρμογής φυτοϋγειονομικών παραγόντων, άλλων χημικών προϊόντων και λιπασμάτων, την εφαρμογή καλύτερων τεχνικών παραγωγής, την παροχή συνδρομής σε προβλήματα παραγωγής στη γεωργική εκμετάλλευση και σε ρυθμιστικά ζητήματα και ζητήματα ελέγχου, που βοηθούν τον παραγωγό να επιτύχει την παραγωγή προϊόντων ποιότητας. Κατά δεύτερον, η ΟΠ διενεργεί επίσης δοκιμές (είτε η ίδια είτε με εξωτερική ανάθεση) για τον έλεγχο της ποιότητας του ελαιολάδου (εργαστηριακές δοκιμές για τον έλεγχο της οξύτητας και την ανίχνευση παρουσίας φυτοφαρμάκων, δοκιμές για τον έλεγχο των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών κ.λπ.) που παράγεται από τα μέλη της και διοχετεύεται από την ΟΠ στην αγορά. Οι εν λόγω δοκιμές διενεργούνται είτε για να αποδειχθεί σε ανεξάρτητους φορείς πιστοποίησης/ελέγχου ότι τα προϊόντα πληρούν τις κανονιστικές απαιτήσεις ή τις απαιτήσεις των σχετικών προδιαγραφών είτε/και για να αποδειχθεί στον αγοραστή ή στους αγοραστές ότι τα προϊόντα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του(ς). Το κόστος όλων αυτών των δραστηριοτήτων είναι σημαντικό εφόσον οι εν λόγω δραστηριότητες καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του ελαιολάδου που διοχετεύεται από την ΟΠ στην αγορά. Στην περίπτωση αυτή, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, διότι η επίτευξη του ίδιου αποτελέσματος από ένα μεμονωμένο μέλος θα ήταν πολύ πιο δαπανηρή. Ως εκ τούτου, στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης και πληροί, συνεπώς, τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

### *iv. Κοινή διάθεση*

Η κοινή διάθεση μπορεί να καλύπτει τις ακόλουθες δραστηριότητες: κοινή μεταφορά, δημιουργία κέντρου διανομής ή υποδομών πώλησης ή/και κοινή οργάνωση πώλησης.

5. **Η κοινή μεταφορά** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην

οποία η ΟΠ οργανώνει υπηρεσίες μεταφοράς από τους ελαιώνες προς τις εγκαταστάσεις μεταποίησης (ελαιοτριβείο) για το μεγαλύτερο μέρος του ελαιολάδου που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ ή στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ οργανώνει υπηρεσίες μεταφοράς από διάφορα ελαιοτριβεία προς τις εγκαταστάσεις συσκευασίας/εμφιάλωσης και επισήμανσης για το μεγαλύτερο μέρος του ελαιολάδου που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ. Οι δαπάνες μεταφοράς αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό του κόστους παραγωγής και διάθεσης του προϊόντος στην αγορά<sup>50</sup>. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΟΠ μπορεί να εκτελεί τις μεταφορικές δραστηριότητες με αποδοτικότερο τρόπο σε σύγκριση με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν τα μέλη της σε μεμονωμένη βάση. Για παράδειγμα, η ΟΠ μπορεί να επιτύχει οικονομίες κλίμακας με τη μεταφορά μεγαλύτερων ποσοτήτων, την ενοποίηση των δρομολογίων αποστολής και τη μείωση των δαπανών εκφόρτωσης και διακίνησης. Κατά συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ είναι πιθανόν να εξασφαλίσει σημαντική μείωση του κόστους και να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε σύγκριση με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν τα μέλη της σε μεμονωμένη βάση και, επομένως, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης και, ως εκ τούτου, πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**6. Δημιουργία κέντρου διανομής ή υποδομών πώλησης ή/και κοινή οργάνωση πώλησης**

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η δημιουργία κέντρου διανομής ή υποδομών πώλησης ή/και η κοινή οργάνωση πώλησης (συμπεριλαμβανομένης της οργάνωσης διαδικτυακής πλατφόρμας πώλησης) συνεπάγεται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στον τομέα του ελαιολάδου; Διευκρινίστε.

**ν. Κοινή χρήση εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης**

7. **Η κοινή χρήση εξοπλισμού** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να συμβαίνει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ πραγματοποιεί την απαραίτητη επένδυση σε σημαντικά γεωργικά μηχανήματα (π.χ. μηχανές συγκομιδής, συσκευές εφαρμογής φυτοϋγειονομικών παραγόντων, λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων) και διασφαλίζει την ορθή χρήση και συντήρησή τους. Στην περίπτωση αυτή, η ΟΠ αναλαμβάνει αρχικά το κόστος της επένδυσης με την αγορά του εξοπλισμού (νέου ή μεταχειρισμένου) για την παραγωγή του ελαιολάδου. Η ΟΠ επιβαρύνεται στη συνέχεια με άλλες δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση και τη διασφάλιση της ορθής χρήσης του εξοπλισμού (π.χ. εκπαίδευση). Η αρχική επένδυση και οι λοιπές δαπάνες εξοπλισμού συνεπάγονται σημαντικό κόστος εάν αφορούν σημαντικές ποσότητες. Σε αυτό το πλαίσιο, οι δαπάνες για τη χρήση του εξοπλισμού είναι σημαντικές εφόσον με τη χρήση εξοπλισμού κοινής ιδιοκτησίας παράγεται σημαντικό μέρος των ποσοτήτων που διοχετεύονται στην αγορά από την ΟΠ. Επομένως, σε περίπτωση που ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται για την

<sup>50</sup>

**Θέμα προς διαβούλευση:** Να αναγραφεί η αναλογία των δαπανών μεταφοράς υπό μορφή ποσοστού επί του κόστους παραγωγής και διάθεσης του ελαιολάδου στην αγορά.

παραγωγή του μεγαλύτερου μέρους της ποσότητας του ελαιολάδου που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ, η εν λόγω ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Η απόκτηση νέου εξοπλισμού/νέων μηχανημάτων είναι συχνά αναγκαία για την αύξηση της παραγωγικότητας, καθώς και για να διασφαλίζεται ότι το προϊόν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς. Εντούτοις, δεδομένου ότι ορισμένοι παραγωγοί δεν διαθέτουν την οικονομική δυνατότητα να αποκτήσουν νέο εξοπλισμό λόγω της υψηλής επένδυσης που απαιτείται, η κοινή χρήση του εξοπλισμού μπορεί συνεπώς να διασφαλίσει την εξοικονόμηση δαπανών για τα μέλη και την αύξηση της παραγωγικότητάς τους. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχει άλλος σημαντικός εξοπλισμός τον οποίο θα μπορούσε να αγοράσει μια ΟΠ προς κοινή χρήση από τα μέλη της και ο οποίος συνεπάγεται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης; Διευκρινίστε.

8. **Η κοινή χρήση εγκαταστάσεων αποθήκευσης** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ πραγματοποιεί την απαραίτητη επένδυση σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διασφαλίζει την ορθή χρήση και συντήρησή τους. Η ΟΠ αναλαμβάνει τις αρχικές επενδυτικές δαπάνες όσον αφορά την αποθήκευση με την αγορά ή τον σχεδιασμό και την κατασκευή των εγκαταστάσεων. Η ΟΠ επωμίζεται άλλες επενδυτικές δαπάνες όσον αφορά την αποθήκευση αναλαμβάνοντας την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων. Οι επενδύσεις σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης συνεπάγονται σημαντικό κόστος εφόσον αφορούν σημαντικές ποσότητες. Εξίσου σημαντικό είναι και το κόστος της χρήσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης εάν στις εν λόγω εγκαταστάσεις αποθηκεύεται σημαντικό μέρος των ποσοτήτων της ΟΠ. Σε περίπτωση που οι δραστηριότητες αποθήκευσης καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του ελαιολάδου που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ και είναι, συνεπώς, σημαντικές από πλευράς ποσοτήτων, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Η παροχή εγκαταστάσεων αποθήκευσης από την ΟΠ μπορεί να συνεπάγεται χαμηλότερο κόστος σε σύγκριση με την περίπτωση στην οποία τα μέλη είναι υποχρεωμένα να επενδύσουν ξεχωριστά σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Η δυνατότητα αποθήκευσης του προϊόντος χωρίς την άμεση παράδοσή του σε τρίτους, ενδεχομένως για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και πιθανόν σε μεγαλύτερες ποσότητες, παρέχει στα μέλη της ΟΠ τη δυνατότητα να πωλούν τα προϊόντα τους όταν οι τιμές είναι ευνοϊκότερες και όχι κατ' ανάγκη κατά την περίοδο της συγκομιδής, όταν η προσφορά είναι στο υψηλότερο επίπεδο. Θα μπορούσε επίσης να αντιμετωπίσει τις ανισορροπίες της προσφοράς οι οποίες δημιουργούνται από τις μεταβαλλόμενες ποσότητες της συγκομιδής ελαιοκάρπου από χρονιά σε χρονιά. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**vi. Κοινή διαχείριση των αποβλήτων που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγή ελαιολάδου**

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η κοινή διαχείριση των αποβλήτων από μια ΟΠ εκτελείται μεμονωμένα (χωρίς από κοινού επεξεργασία) και η οποία συνεπάγεται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στον τομέα του ελαιολάδου; Διευκρινίστε.



### ***vii. Κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών***

9. **Η κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ανάθεση της προμήθειας πραγματοποιείται για σημαντικές ποσότητες, διότι η ΟΠ μπορεί εν προκειμένω να επιτύχει σημαντικές εκπτώσεις, ευνοϊκότερους όρους παράδοσης ή/και πίστωσης σε σύγκριση με τα πλεονεκτήματα που θα μπορούσε να εξασφαλίσει ένας μεμονωμένος παραγωγός. Πέραν τούτου, αγοράζοντας τις εν λόγω εισροές για λογαριασμό της, η ΟΠ μπορεί να διασφαλίσει κατάλληλες συνθήκες για την αποθήκευση ή/και παράδοση των συγκεκριμένων προϊόντων. Όταν η ΟΠ αναλαμβάνει εξ ονόματος των μελών της την προμήθεια λιπασμάτων, φυτοϋγειονομικών παραγόντων, φυτοφαρμάκων ή ενέργειας (καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια), οι εν λόγω εισροές συνεπάγονται σημαντικό κόστος<sup>51</sup>. Εάν η ΟΠ αναλαμβάνει την προμήθεια μιας ποσότητας που αντιστοιχεί στην ποσότητα που απαιτείται για την παραγωγή του μεγαλύτερου μέρους του ελαιολάδου το οποίο διοχετεύεται από κοινού στην αγορά, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν άλλες σημαντικές εισροές (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών) που θα μπορούσε να αγοράσει μια ΟΠ για τα μέλη της, οι οποίες συνεπάγονται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και των οποίων η κοινή ανάθεση είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στον τομέα του ελαιολάδου; Διευκρινίστε.

### ***Τομέας του βοείου κρέατος***

#### ***Εφαρμογή του κριτηρίου σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης***

Περιγραφή των κοινών δραστηριοτήτων του άρθρου 170 του κανονισμού ΚΟΑ, οι οποίες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στο πλαίσιο της απλουστευμένης μεθόδου.

### ***i. Κοινή διάθεση***

1. **Η κοινή διάθεση** μπορεί να καλύπτει τις ακόλουθες δραστηριότητες: κοινή μεταφορά, δημιουργία κέντρου διανομής ή υποδομών πώλησης ή/και κοινή οργάνωση πώλησης.

<sup>51</sup> Στην Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία, το κόστος των λιπασμάτων ανήλθε το 2010 κατά μέσο όρο στο 18% των λειτουργικών δαπανών (γεωργικές εκμεταλλεύσεις που ειδικεύονται στην παραγωγή ελαιολάδου), το κόστος των φυτοφαρμάκων στο 14% και των καυσίμων και της ενέργειας στο 27%, σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης με τίτλο «EU olive oil farms report based on FADN data» (Έκθεση σχετικά με τις ελαιοκαλλιέργειες στην ΕΕ βάσει στοιχείων του ΔΓΛΠ), [http://ec.europa.eu/agriculture/rica/pdf/Olive\\_oil%20report2000\\_2010.pdf](http://ec.europa.eu/agriculture/rica/pdf/Olive_oil%20report2000_2010.pdf), σ. 57-76.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Να υποβληθούν, εφόσον είναι διαθέσιμα, περαιτέρω στοιχεία σχετικά με άλλες δαπάνες.



2. **Η κοινή μεταφορά** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ οργανώνει υπηρεσίες μεταφοράς από τα σημεία παραγωγής προς τον αγοραστή ή προς τις εγκαταστάσεις μεταποίησης για το μεγαλύτερο μέρος του ζωικού κεφαλαίου που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΟΠ μπορεί να εκτελεί τις μεταφορικές δραστηριότητες με αποδοτικότερο τρόπο σε σύγκριση με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν τα μέλη της σε μεμονωμένη βάση. Για παράδειγμα, η ΟΠ μπορεί να επιτύχει οικονομίες κλίμακας με τη μεταφορά μεγαλύτερων ποσοτήτων, την ενοποίηση των δρομολογίων αποστολής και τη μείωση των δαπανών εκφόρτωσης και διακίνησης. Κατά συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ είναι πιθανόν να εξασφαλίσει σημαντική μείωση του κόστους και να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε σύγκριση με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν τα μέλη της σε μεμονωμένη βάση και, ως εκ τούτου, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.
3. **Η κοινή οργάνωση πώλησης** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ διαμορφώνει μια πραγματική αγορά σε φυσικό χώρο ή μια πλατφόρμα δημοπρασιών για την πώληση των ζώων. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ επενδύει σε εγκαταστάσεις για την προβολή των ζώων και την παροχή της δυνατότητας αγοραπωλησίας ζώων. Προς τον σκοπό αυτόν απαιτούνται σημαντικές επενδυτικές δαπάνες όσον αφορά τις εγκαταστάσεις και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων εάν η συγκεκριμένη διαδικασία καλύπτει μεγάλες ποσότητες και τακτικές εμπορικές συναλλαγές. Η εξασφάλιση των εν λόγω ποσοτήτων και εμπορικών συναλλαγών, καθώς και η υλοποίηση των αντίστοιχων επενδύσεων, σημαίνει ότι η ΟΠ αντιπροσωπεύει τον βασικό δίαυλο πωλήσεων για τα μέλη της, δηλαδή αναλαμβάνει την πώληση του μεγαλύτερου μέρους του ζωικού κεφαλαίου των μελών της (από άποψη ποσότητας). Με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας για τις πωλήσεις των ζώων, διότι παρέχεται στους παραγωγούς η δυνατότητα να προσελκύουν μεγαλύτερο αριθμό αγοραστών και μάλιστα ταχύτερα από ό,τι εάν ενεργούσαν σε μεμονωμένη βάση. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα μείωσης του κόστους συναλλαγής για τους πωλητές και τους αγοραστές. Κατά συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε σύγκριση με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν τα μέλη της σε μεμονωμένη βάση και, ως εκ τούτου, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.
4. **Η δημιουργία κέντρου διανομής** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ πραγματοποιεί την απαραίτητη επένδυση σε εγκαταστάσεις διανομής, όπως π.χ. ένα κέντρο συλλογής μόσχων, και διασφαλίζει την ορθή χρήση και συντήρησή τους. Η ΟΠ αναλαμβάνει τις αρχικές επενδυτικές δαπάνες όσον αφορά το κέντρο διανομής με την αγορά ή τον σχεδιασμό και την κατασκευή των εγκαταστάσεων. Η ΟΠ επωμίζεται άλλες επενδυτικές δαπάνες αναλαμβάνοντας την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων. Τόσο η αρχική όσο και οι λοιπές επενδύσεις συνεπάγονται σημαντικό κόστος εάν αφορούν σημαντικές ποσότητες. Εξίσου σημαντικό είναι και το κόστος λειτουργίας των εγκαταστάσεων εφόσον μέσω των εν λόγω εγκαταστάσεων διανέμεται σημαντικό μέρος των ποσοτήτων της ΟΠ. Σε περίπτωση που οι δραστηριότητες διανομής καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του ζωικού κεφαλαίου που διοχετεύεται στην αγορά

από την ΟΠ και είναι, συνεπώς, σημαντικές από πλευράς ποσοτήτων, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας για τις πωλήσεις των ζώων, διότι παρέχεται στους παραγωγούς η δυνατότητα να προσελκύουν μεγαλύτερο αριθμό αγοραστών και μάλιστα ταχύτερα από ό,τι εάν ενεργούσαν σε μεμονωμένη βάση. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα μείωσης του κόστους συναλλαγής για τους πωλητές και τους αγοραστές. Κατά συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε σύγκριση με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν τα μέλη της σε μεμονωμένη βάση και, ως εκ τούτου, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η δημιουργία κέντρου διανομής ή υποδομών πώλησης ή/και η κοινή οργάνωση πώλησης (συμπεριλαμβανομένης της οργάνωσης διαδικτυακής πλατφόρμας πώλησης) συνεπάγεται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στον τομέα του βοείου κρέατος; Διευκρινίστε.

## **ii. Κοινή προώθηση**

5. **Η κοινή προώθηση** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία μια ΟΠ αναπτύσσει και διοχετεύει στην αγορά ένα προϊόν προστιθέμενης αξίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η κοινή προώθηση αποτελεί το σκέλος της εμπορικής προώθησης μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την πώληση του εν λόγω προϊόντος προστιθέμενης αξίας και η δραστηριότητα κοινής προώθησης είναι μία από τις διάφορες δραστηριότητες που ασκούνται για την υλοποίηση της συγκεκριμένης στρατηγικής. Η ΟΠ μπορεί να διαφοροποιεί τα προϊόντα της βάσει, παραδείγματος χάριν, του συστήματος αναπαραγωγής, εκτροφής και παραγωγής ή της τοποθεσίας προέλευσης. Η ΟΠ καθορίζει και εξασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τη δέσμη προδιαγραφών του προϊόντος. Πρόκειται, επί παραδείγματι, για τη διαμόρφωση της κατάλληλης δέσμης προδιαγραφών, τον σχεδιασμό της διαδικασίας παραγωγής και τον ποιοτικό έλεγχο όσον αφορά τις εν λόγω προδιαγραφές, την ανάθεση της προμήθειας των απαιτούμενων εισροών για την τήρηση των προδιαγραφών κ.λπ. Οι δαπάνες της εν λόγω ολοκληρωμένης προσέγγισης για την τήρηση των προδιαγραφών τόσο από την ΟΠ όσο και από τα μέλη της είναι σημαντικές, εφόσον καλύπτεται τουλάχιστον το μεγαλύτερο μέρος των ποσοτήτων που διοχετεύονται στην αγορά από την ΟΠ. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η κοινή προώθηση, για παράδειγμα η προώθηση προϊόντων γενικής ονομασίας χωρίς περαιτέρω ενοποίηση δραστηριοτήτων, συνεπάγεται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στον τομέα του βοείου κρέατος; Διευκρινίστε.

## **iii. Κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου**

6. **Η κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία μια ΟΠ διασφαλίζει σταθερή ποιότητα των προϊόντων που παράγουν τα μέλη της είτε επειδή αυτό απαιτείται βάσει κανονιστικών διατάξεων είτε

βάσει καθιερωμένων προδιαγραφών που επιβάλλονται εκ μέρους των αγοραστών. Η ΟΠ συνδράμει πρωτίστως στη διασφάλιση της ποιότητας, με την παροχή συμβουλών και στήριξης σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες παραγωγής. Με τον τρόπο αυτό, η ΟΠ παρέχει υπηρεσίες, όπως συμβουλές σχετικά με την εκτροφή, τις βελτιωμένες ζωοτροφές, την εφαρμογή καλύτερων τεχνικών εκτροφής των ζώων, την παροχή συνδρομής σε προβλήματα παραγωγής στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση και σε ρυθμιστικά ζητήματα και ζητήματα ελέγχου, ούτως ώστε ο παραγωγός να είναι σε θέση να εξασφαλίσει την παραγωγή προϊόντων ποιότητας. Κατά δεύτερον, η ΟΠ παρέχει κτηνιατρικές υπηρεσίες (είτε η ίδια είτε μέσω εξωτερικής ανάθεσης) με σκοπό την εξασφάλιση της υγείας του προϊόντος (εμβολιασμός και λοιπά μέτρα προφύλαξης, παρακολούθηση νόσων, δραστηριότητες αναπαραγωγής κ.λπ.) που παράγεται από τα μέλη της και διοχετεύεται από την ΟΠ στην αγορά. Επιπλέον, η ΟΠ διενεργεί δοκιμές, είτε για να αποδειχθεί σε ανεξάρτητους φορείς πιστοποίησης/ελέγχου ότι τα προϊόντα πληρούν τις κανονιστικές απαιτήσεις ή τις απαιτήσεις των σχετικών προδιαγραφών είτε/και για να αποδειχθεί στον αγοραστή ή στους αγοραστές ότι τα προϊόντα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του(ς). Οι δαπάνες εκτέλεσης όλων αυτών των δραστηριοτήτων είναι σημαντικές εφόσον οι εν λόγω δραστηριότητες καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του ζωικού κεφαλαίου που διοχετεύεται από την ΟΠ στην αγορά. Στην περίπτωση αυτή, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, διότι η επίτευξη του ίδιου αποτελέσματος από ένα μεμονωμένο μέλος θα ήταν πολύ περισσότερο δαπανηρή και, ως εκ τούτου, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**iv. Κοινή χρήση εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης**

7. **Η κοινή χρήση εξοπλισμού** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ πραγματοποιεί την απαραίτητη επένδυση σε σημαντικό εξοπλισμό (π.χ. μηχανήματα για την παραγωγή ζωοτροφών, όπως μηχανές συγκομιδής και αλεστικές μηχανές) και διασφαλίζει την ορθή χρήση και συντήρησή του. Στην περίπτωση αυτή, η ΟΠ αναλαμβάνει αρχικά το κόστος της επένδυσης με την αγορά του εξοπλισμού (νέου ή μεταχειρισμένου) για την παραγωγή του ζωικού κεφαλαίου. Η ΟΠ επιβαρύνεται στη συνέχεια με άλλες δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση και τη διασφάλιση της ορθής χρήσης του εξοπλισμού (π.χ. εκπαίδευση). Η αρχική επένδυση και οι λοιπές δαπάνες εξοπλισμού συνεπάγονται σημαντικό κόστος εάν αφορούν σημαντικές ποσότητες. Σε αυτό το πλαίσιο, οι δαπάνες για τη χρήση του εξοπλισμού είναι σημαντικές εφόσον με τη χρήση εξοπλισμού κοινής ιδιοκτησίας παράγεται σημαντικό μέρος των ποσοτήτων που διοχετεύονται στην αγορά από την ΟΠ. Επομένως, σε περίπτωση που ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται για την παραγωγή του μεγαλύτερου μέρους της ποσότητας του ζωικού κεφαλαίου που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ, η εν λόγω ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Η απόκτηση νέου εξοπλισμού/νέων μηχανημάτων είναι συχνά αναγκαία για την αύξηση της παραγωγικότητας, καθώς και για να διασφαλίζεται ότι το προϊόν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς. Εντούτοις, δεδομένου ότι ορισμένοι παραγωγοί δεν διαθέτουν την οικονομική δυνατότητα να αποκτήσουν νέο εξοπλισμό λόγω της υψηλής επένδυσης που απαιτείται, η κοινή χρήση του εξοπλισμού μπορεί συνεπώς να διασφαλίσει την εξοικονόμηση δαπανών για τα μέλη και την αύξηση της παραγωγικότητάς τους. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχει άλλος σημαντικός εξοπλισμός τον οποίο θα μπορούσε να αγοράσει μια ΟΠ προς κοινή χρήση από τα μέλη της και ο οποίος συνεπάγεται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης; Διευκρινίστε.

8. **Η κοινή χρήση εγκαταστάσεων αποθήκευσης** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ πραγματοποιεί την απαραίτητη επένδυση σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης (π.χ. για ζωοτροφές) και διασφαλίζει την ορθή χρήση και συντήρησή τους. Η ΟΠ αναλαμβάνει τις αρχικές επενδυτικές δαπάνες όσον αφορά την αποθήκευση με την αγορά ή τον σχεδιασμό και την κατασκευή των εγκαταστάσεων. Η ΟΠ επωμίζεται άλλες επενδυτικές δαπάνες που σχετίζονται με την αποθήκευση αναλαμβάνοντας την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων. Τόσο η αρχική όσο και οι λοιπές επενδύσεις σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης συνεπάγονται σημαντικό κόστος εάν αφορούν σημαντικές ποσότητες. Εξίσου σημαντικό είναι και το κόστος της χρήσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης εφόσον στις εν λόγω εγκαταστάσεις αποθηκεύεται σημαντικό μέρος των ποσοτήτων της ΟΠ. Σε περίπτωση που οι δραστηριότητες αποθήκευσης καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του ζωικού κεφαλαίου που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ και είναι, συνεπώς, σημαντικές από πλευράς ποσοτήτων, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Η παροχή εγκαταστάσεων αποθήκευσης από την ΟΠ μπορεί να συνεπάγεται χαμηλότερο κόστος σε σύγκριση με την περίπτωση στην οποία τα μέλη είναι υποχρεωμένα να επενδύσουν ξεχωριστά σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Η δυνατότητα αποθήκευσης του προϊόντος χωρίς την άμεση παράδοσή του σε τρίτους, ενδεχομένως για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και πιθανόν σε μεγαλύτερες ποσότητες, παρέχει στα μέλη της ΟΠ τη δυνατότητα να πωλούν τα προϊόντα τους όταν οι τιμές είναι ευνοϊκότερες και όχι κατ' ανάγκη κατά την περίοδο της συγκομιδής, όταν η προσφορά είναι στο υψηλότερο επίπεδο. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν άλλες σημαντικές εγκαταστάσεις αποθήκευσης (πέραν των προαναφερομένων εγκαταστάσεων για τις ζωοτροφές) τις οποίες θα μπορούσε να δημιουργήσει μια ΟΠ προς κοινή χρήση από τα μέλη της και οι οποίες συνεπάγονται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης; Διευκρινίστε.

**ν. Κοινή διαχείριση των αποβλήτων που σχετίζονται άμεσα με την παραγωγή ζώντων βοοειδών**

9. **Η κοινή διαχείριση των αποβλήτων** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ εξασφαλίζει την απομάκρυνση, αποθήκευση και επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων με βιώσιμο τρόπο (για την παραγωγή ενέργειας και βιοαερίου, για λιπάσματα κ.λπ.) για το μεγαλύτερο μέρος των αποβλήτων που παράγονται από τα ζώα τα οποία διοχετεύει η ΟΠ στην αγορά. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΟΠ μπορεί να εκτελεί τη διαχείριση των αποβλήτων με αποδοτικότερο τρόπο σε σύγκριση με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν τα μέλη της σε μεμονωμένη βάση. Για παράδειγμα, η ΟΠ μπορεί να επιτύχει οικονομίες κλίμακας με τη μεταφορά μεγαλύτερων ποσοτήτων αποβλήτων,

την ενοποίηση των δρομολογίων αποστολής και τη μείωση των δαπανών εκφόρτωσης και διακίνησης. Κατά συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ είναι πιθανόν να εξασφαλίσει σημαντική μείωση του κόστους και να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε σύγκριση με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν τα μέλη της σε μεμονωμένη βάση και, ως εκ τούτου, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

#### **vi. Κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών**

10. Η κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ανάθεση της προμήθειας πραγματοποιείται για σημαντικές ποσότητες, διότι η ΟΠ μπορεί εν προκειμένω να επιτύχει σημαντικές εκπτώσεις, ευνοϊκότερους όρους παράδοσης ή/και πίστωσης σε σύγκριση με τα πλεονεκτήματα που θα μπορούσε να εξασφαλίσει ένας μεμονωμένος παραγωγός. Πέραν της αγοράς των εν λόγω εισροών για λογαριασμό της, η ΟΠ μπορεί επίσης να διασφαλίσει κατάλληλες συνθήκες για την αποθήκευση ή/και παράδοση των συγκεκριμένων προϊόντων στα μέλη. Όταν η ΟΠ αναλαμβάνει εξ ονόματος των μελών της την προμήθεια ζωοτροφών, αγοραζόμενων ζώων ή άλλων εισροών, όπως καύσιμα και ηλεκτρική ενέργεια, οι εν λόγω εισροές συνεπάγονται σημαντικό κόστος<sup>52</sup>. Εάν η ΟΠ αναλαμβάνει την προμήθεια μιας ποσότητας που αντιστοιχεί στην ποσότητα που απαιτείται για την παραγωγή του μεγαλύτερου μέρους του ζωικού κεφαλαίου το οποίο διοχετεύεται από κοινού στην αγορά, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν άλλες σημαντικές εισροές (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών) που θα μπορούσε να αγοράσει μια ΟΠ για τα μέλη της, οι οποίες συνεπάγονται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και των οποίων η κοινή ανάθεση είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στον τομέα του βοείου κρέατος; Διευκρινίστε.

#### **Τομέας των αροτραίων καλλιεργειών**

##### **Εφαρμογή του κριτηρίου σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης**

Περιγραφή των κοινών δραστηριοτήτων του άρθρου 171 του κανονισμού ΚΟΑ, οι οποίες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στο πλαίσιο της απλουστευμένης μεθόδου.

<sup>52</sup> Στην ΕΕ-27, το κόστος των ζωοτροφών για τους κτηνοτρόφους ζώων αναπαραγωγής και πάχυνσης ανήλθε το 2011 στο 41% των λειτουργικών τους δαπανών,<sup>1</sup> το κόστος των αγορασθέντων ζώων στο 22% και το κόστος των καυσίμων και της ενέργειας στο 7%, σύμφωνα με την έκθεση με τίτλο | «EU beef farms report 2012 based on FADN data» (Έκθεση του 2012 σχετικά με τις βοοτροφικές εκμεταλλεύσεις στην ΕΕ βάσει στοιχείων του ΔΓΛΠ). [http://ec.europa.eu/agriculture/rica/pdf/beef\\_report\\_2012.pdf](http://ec.europa.eu/agriculture/rica/pdf/beef_report_2012.pdf), σ. 69.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Να υποβληθούν, εφόσον είναι διαθέσιμα, περαιτέρω στοιχεία σχετικά με άλλες δαπάνες.

### ***i. Κοινή διάθεση***

1. **Η κοινή διάθεση** μπορεί να καλύπτει τις ακόλουθες δραστηριότητες: κοινή μεταφορά, δημιουργία κέντρου διανομής ή υποδομών πώλησης ή/και κοινή οργάνωση πώλησης.
2. **Η κοινή μεταφορά** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ οργανώνει τις υπηρεσίες μεταφοράς (οδικές ή σιδηροδρομικές μεταφορές ή θαλάσσιες μεταφορές) από τα σημεία συγκομιδής προς τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή μεταποίησης του αγοραστή για το μεγαλύτερο μέρος των ποσοτήτων αροτραίων καλλιεργειών που διοχετεύονται στην αγορά από την ΟΠ. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΟΠ μπορεί να εκτελεί τις μεταφορικές δραστηριότητες με αποδοτικότερο τρόπο σε σύγκριση με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν τα μέλη της σε μεμονωμένη βάση. Για παράδειγμα, η ΟΠ μπορεί να επιτύχει οικονομίες κλίμακας με τη μεταφορά μεγαλύτερων ποσοτήτων, την ενοποίηση των δρομολογίων αποστολής και τη μείωση των δαπανών εκφόρτωσης και διακίνησης. Κατά συνέπεια, στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ είναι πιθανόν να εξασφαλίσει σημαντική μείωση του κόστους και να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε σύγκριση με τις ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν τα μέλη της σε μεμονωμένη βάση και, ως εκ τούτου, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η δημιουργία κέντρου διανομής ή υποδομών πώλησης ή/και η κοινή οργάνωση πώλησης (συμπεριλαμβανομένης της οργάνωσης διαδικτυακής πλατφόρμας πώλησης) συνεπάγεται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών; Διευκρινίστε.

### ***ii. Κοινή προώθηση***

3. **Η κοινή προώθηση** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία μια ΟΠ αναπτύσσει και διοχετεύει στην αγορά ένα προϊόν προστιθέμενης αξίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η κοινή προώθηση αποτελεί το σκέλος της εμπορικής προώθησης μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την πώληση του εν λόγω προϊόντος προστιθέμενης αξίας και η δραστηριότητα κοινής προώθησης είναι μία από τις διάφορες δραστηριότητες που ασκούνται για την υλοποίηση της συγκεκριμένης στρατηγικής. Η ΟΠ μπορεί να διαφοροποιεί το προϊόν της με βάση, για παράδειγμα, την περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες, τους σπόρους για σπορά που χρησιμοποιούνται, τη χρήση λιπασμάτων, την περιεκτικότητα της εσοδείας σε υγρασία και το μέγεθός της κατά την παράδοση ή την τοποθεσία προέλευσης. Η ΟΠ καθορίζει και εξασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τη δέσμη προδιαγραφών του προϊόντος. Πρόκειται, επί παραδείγματι, για τη διαμόρφωση της κατάλληλης δέσμης προδιαγραφών, τον σχεδιασμό της διαδικασίας παραγωγής και τον ποιοτικό έλεγχο όσον αφορά τις εν λόγω προδιαγραφές, την ανάθεση της προμήθειας των απαιτούμενων εισροών για την τήρηση των προδιαγραφών κ.λπ. Οι δαπάνες της εν λόγω ολοκληρωμένης προσέγγισης για την τήρηση των προδιαγραφών τόσο από την ΟΠ όσο και από τα μέλη της είναι σημαντικές, εφόσον καλύπτεται τουλάχιστον το μεγαλύτερο μέρος των ποσοτήτων που διοχετεύονται στην αγορά από την ΟΠ. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.



**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η κοινή προώθηση, για παράδειγμα η προώθηση προϊόντων γενικής ονομασίας χωρίς περαιτέρω ενοποίηση δραστηριοτήτων συνεπάγεται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών; Διευκρινίστε.

### **iii. Κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου**

4. **Η κοινή οργάνωση του ποιοτικού ελέγχου** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία μια ΟΠ διασφαλίζει σταθερή ποιότητα των προϊόντων που παράγουν τα μέλη της είτε επειδή αυτό απαιτείται βάσει κανονιστικών διατάξεων είτε βάσει καθιερωμένων προδιαγραφών που επιβάλλονται εκ μέρους των αγοραστών. Η ΟΠ συνδράμει πρωτίστως στη διασφάλιση της ποιότητας, με την παροχή συμβουλών και στήριξης σε ό,τι αφορά τις διαδικασίες παραγωγής. Με τον τρόπο αυτόν, η ΟΠ παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες, όπως συμβουλές σχετικά με βελτιωμένες μεθόδους εφαρμογής χημικών προϊόντων και λιπασμάτων, την εφαρμογή καλύτερων τεχνικών, π.χ. σχηματισμός αναχωμάτων, ενίσχυση με λιπάσματα, μεταφύτευση, καταπολέμηση των παρασίτων κ.λπ. ή/και την παροχή συνδρομής σε προβλήματα παραγωγής στη γεωργική εκμετάλλευση και σε ρυθμιστικά ζητήματα και ζητήματα ελέγχου, ούτως ώστε ο παραγωγός να είναι σε θέση να εξασφαλίσει την παραγωγή προϊόντων ποιότητας. Κατά δεύτερον, η ΟΠ διενεργεί επίσης εργαστηριακές δοκιμές (είτε η ίδια είτε με εξωτερική ανάθεση) για τον έλεγχο της ποιότητας της εσοδείας (πρωτεΐνες, υγρασία, μέγεθος σπόρων για σπορά, προσμείξεις κ.λπ.) που παράγεται από τα μέλη της και διοχετεύεται από την ΟΠ στην αγορά. Οι εν λόγω δοκιμές διενεργούνται είτε για να αποδειχθεί σε ανεξάρτητους φορείς πιστοποίησης/ελέγχου ότι τα προϊόντα πληρούν τις κανονιστικές απαιτήσεις ή τις απαιτήσεις των σχετικών προδιαγραφών είτε/και για να αποδειχθεί στον αγοραστή ή στους αγοραστές ότι τα προϊόντα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του(ς). Οι δαπάνες εκτέλεσης όλων αυτών των δραστηριοτήτων είναι σημαντικές εφόσον οι εν λόγω δραστηριότητες καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος των εσοδειών που διοχετεύονται από την ΟΠ στην αγορά. Στην περίπτωση αυτή, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, διότι η επίτευξη του ίδιου αποτελέσματος από ένα μεμονωμένο μέλος θα ήταν πολύ πιο δαπανηρή. Κατά συνέπεια, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

### **v. Κοινή χρήση εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων αποθήκευσης**

5. **Η κοινή χρήση εξοπλισμού** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ πραγματοποιεί την απαραίτητη επένδυση σε σημαντικά γεωργικά μηχανήματα (όπως μηχανές συγκομιδής ή ξηραντήρες) και διασφαλίζει την ορθή χρήση και συντήρησή τους. Στην περίπτωση αυτή, η ΟΠ αναλαμβάνει αρχικά το κόστος της επένδυσης με την αγορά του εξοπλισμού (νέου ή μεταχειρισμένου) για την παραγωγή των αροτραίων καλλιεργειών ή/και τη διαχείριση της συγκομιδής. Η ΟΠ επιβαρύνεται στη συνέχεια με άλλες δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση και τη διασφάλιση της ορθής χρήσης του εξοπλισμού (π.χ. εκπαίδευση). Η αρχική επένδυση και οι λοιπές δαπάνες εξοπλισμού συνεπάγονται σημαντικό κόστος εάν αφορούν σημαντικές ποσότητες. Σε αυτό το πλαίσιο, οι δαπάνες για τη χρήση του εξοπλισμού είναι σημαντικές εφόσον με τη χρήση εξοπλισμού κοινής ιδιοκτησίας παράγεται σημαντικό

μέρος των ποσοτήτων που διοχετεύονται στην αγορά από την ΟΠ. Επομένως, σε περίπτωση που ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται για την παραγωγή του μεγαλύτερου μέρους της ποσότητας της εσοδείας που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ, η εν λόγω ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Η απόκτηση νέου εξοπλισμού/νέων μηχανημάτων είναι συχνά αναγκαία για την αύξηση της παραγωγικότητας, καθώς και για να διασφαλίζεται ότι το προϊόν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς. Εντούτοις, δεδομένου ότι ορισμένοι παραγωγοί δεν διαθέτουν την οικονομική δυνατότητα να αποκτήσουν νέο εξοπλισμό λόγω της υψηλής επένδυσης που απαιτείται, η κοινή χρήση του εξοπλισμού μπορεί συνεπώς να διασφαλίσει την εξοικονόμηση δαπανών για τα μέλη και την αύξηση της παραγωγικότητάς τους. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

6. **Η κοινή χρήση εγκαταστάσεων αποθήκευσης** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ πραγματοποιεί την απαραίτητη επένδυση σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διασφαλίζει την ορθή χρήση και συντήρησή τους. Η ΟΠ αναλαμβάνει τις αρχικές επενδυτικές δαπάνες όσον αφορά την αποθήκευση με την αγορά ή τον σχεδιασμό και την κατασκευή των εγκαταστάσεων. Η ΟΠ επωμίζεται άλλες επενδυτικές δαπάνες όσον αφορά την αποθήκευση αναλαμβάνοντας την αναβάθμιση των εγκαταστάσεων. Οι επενδύσεις σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης συνεπάγονται σημαντικό κόστος εφόσον αφορούν σημαντικές ποσότητες. Εξίσου σημαντικό είναι και το κόστος της χρήσης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης εάν στις εν λόγω εγκαταστάσεις αποθηκεύεται σημαντικό μέρος των ποσοτήτων της ΟΠ. Σε περίπτωση που οι δραστηριότητες αποθήκευσης καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της εσοδείας που διοχετεύεται στην αγορά από την ΟΠ και είναι, συνεπώς, σημαντικές από πλευράς ποσοτήτων, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Η παροχή εγκαταστάσεων αποθήκευσης από την ΟΠ μπορεί να συνεπάγεται χαμηλότερο κόστος σε σύγκριση με την περίπτωση στην οποία τα μέλη είναι υποχρεωμένα να επενδύσουν ξεχωριστά σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης. Η δυνατότητα αποθήκευσης του προϊόντος χωρίς την άμεση παράδοσή του σε τρίτους, ενδεχομένως για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και πιθανόν σε μεγαλύτερες ποσότητες, παρέχει στα μέλη της ΟΠ τη δυνατότητα να πωλούν τα προϊόντα τους όταν οι τιμές είναι ευνοϊκότερες και όχι κατ' ανάγκη κατά την περίοδο της συγκομιδής, όταν η προσφορά είναι στο υψηλότερο επίπεδο. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

#### ***vi. Κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών***

7. **Η κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών** είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, στην περίπτωση στην οποία η ανάθεση της προμήθειας πραγματοποιείται για σημαντικές ποσότητες, διότι η ΟΠ μπορεί εν προκειμένω να επιτύχει σημαντικές εκπτώσεις, ευνοϊκότερους όρους παράδοσης ή/και πίστωσης σε σύγκριση με τα πλεονεκτήματα που θα μπορούσε να εξασφαλίσει ένας μεμονωμένος παραγωγός. Πέραν της αγοράς των εν λόγω εισροών για λογαριασμό της, η ΟΠ μπορεί επίσης να διασφαλίσει κατάλληλες συνθήκες για την αποθήκευση ή/και παράδοση των συγκεκριμένων προϊόντων. Όταν η ΟΠ αναλαμβάνει εξ ονόματος των μελών της την προμήθεια λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων ή ενέργειας (καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια), οι



εν λόγω εισροές συνεπάγονται σημαντικό κόστος<sup>53</sup>. Εάν η ΟΠ αναλαμβάνει την προμήθεια μιας ποσότητας η οποία καλύπτει την αναγκαία ποσότητα για την παραγωγή του μεγαλύτερου μέρους της εσοδείας που διοχετεύεται από κοινού στην αγορά, η ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Υπάρχουν άλλες σημαντικές εισροές (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών) που θα μπορούσε να αγοράσει μια ΟΠ για τα μέλη της, οι οποίες συνεπάγονται σημαντικές δαπάνες και ποσότητες και των οποίων η κοινή ανάθεση είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών; Διευκρινίστε.

- (76) Τέλος, εάν η ΟΠ δεν πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην απλουστευμένη μέθοδο, μπορεί να αποδείξει, με τη χρήση εναλλακτικής μεθόδου, ότι εξακολουθεί να πληροί το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης.

### Η εναλλακτική μέθοδος

- (77) Εάν η ΟΠ δεν πληροί τις προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου, μπορεί να εφαρμόσει εναλλακτική μέθοδο για την αξιολόγηση της συμμόρφωσής της προς το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται σε περίπτωση που δεν ικανοποιούνται μεν οι προϋποθέσεις της απλουστευμένης μεθόδου, αλλά η ΟΠ εκτιμά ότι πληροί το κριτήριο σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης. Η εν λόγω δυνατότητα παρέχεται επίσης σε περίπτωση που η ΟΠ βρίσκεται σε κατάσταση η οποία δεν καλύπτεται από την απλουστευμένη μέθοδο: η ΟΠ μπορεί να εκτελεί δραστηριότητες που δεν προβλέπονται στην απλουστευμένη μέθοδο ή η ΟΠ μπορεί επίσης να μην εκτελεί ακόμη δραστηριότητες ενίσχυσης της απόδοσης, ιδίως σε περιπτώσεις δημιουργίας νέων ΟΠ, στις οποίες οι ΟΠ σκοπεύουν να αναπτύξουν νέες δραστηριότητες ενοποίησης κ.λπ.
- (78) Η εναλλακτική μέθοδος προϋποθέτει την αξιολόγηση όλων των δραστηριοτήτων της ΟΠ και την εξέταση της πιθανότητας ορισμένες δραστηριότητες να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, με αποτέλεσμα η ΟΠ να συνεισφέρει συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν ορισμένες οδηγίες σχετικά με την εναλλακτική μέθοδο, χωρίς να καλύπτουν ωστόσο όλες τις πιθανές πτυχές της αξιολόγησης στο πλαίσιο της εναλλακτικής μεθόδου, δεδομένου του ειδικού κατά περίπτωση χαρακτήρα της.

<sup>53</sup> Στην ΕΕ-27, το 2011, το κόστος των λιπασμάτων, π.χ. για το μαλακό σιτάρι, το σκληρό σιτάρι, το κριθάρι και το καλαμπόκι, ανήλθε κατά μέσο όρο στο 24% των λειτουργικών δαπανών, το κόστος των φυτοφαρμάκων στο 11% και το κόστος των καυσίμων και της ενέργειας στο 17%, σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης με τίτλο «EU cereal farms report 2013 based on FADN data» (Έκθεση του 2013 σχετικά με τις εκμεταλλεύσεις παραγωγής σιτηρών στην ΕΕ βάσει στοιχείων του ΔΓΛΠ), [http://ec.europa.eu/agriculture/rica/pdf/cereal\\_report\\_2013\\_final.pdf](http://ec.europa.eu/agriculture/rica/pdf/cereal_report_2013_final.pdf), σ. 26-79.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Να υποβληθούν, εφόσον είναι διαθέσιμα, περαιτέρω στοιχεία σχετικά με άλλες καλλιέργειες.

- (79) Ορισμένες δραστηριότητες πέραν εκείνων που παρατίθενται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ μπορεί να οδηγήσουν σε βελτίωση της απόδοσης. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι απαραίτητο να αξιολογηθεί, βάσει της εκάστοτε κατάστασης, κατά πόσον οι εν λόγω δραστηριότητες της ΟΠ είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες αυτές να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ<sup>54</sup>.

**Θέμα προς διαβούλευση:** Κατά τα φαινόμενα, οι ΟΠ μπορούν να εκτελούν ορισμένες δραστηριότητες που δεν παρατίθενται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ. Για παράδειγμα, κάποιες ΟΠ παρέχουν υπηρεσίες κατάρτισης (π.χ. για τη βελτίωση της παραγωγικότητας) ή υπηρεσίες χρηματοδοτικής στήριξης (π.χ. ασφάλιση). Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες τόσο οι εν λόγω όσο και άλλες υπηρεσίες που δεν παρατίθενται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης:

- (80) Η εναλλακτική μέθοδος μπορεί επίσης να εφαρμοστεί στην περίπτωση στην οποία η ΟΠ δεσμεύεται να επενδύσει σε δραστηριότητες ενίσχυσης της απόδοσης, αλλά απαιτείται η παρέλευση ορισμένου χρονικού διαστήματος για την πλήρη υλοποίηση της επένδυσης, ενώ η ΟΠ προβαίνει ήδη σε από κοινού πώληση για την εδραίωση της παρουσίας της στην αγορά και για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας των επενδύσεων που πραγματοποιεί. Υπό αυτές τις συνθήκες, η ΟΠ οφείλει να αποδείξει ότι έχει αναλάβει χρηματοδοτικές δεσμεύσεις για την εκτέλεση της δραστηριότητας και ότι είναι μόνο ζήτημα χρόνου να εκτελέσει πράγματι τη δραστηριότητα λόγω αναπόφευκτων καθυστερήσεων κατά την υλοποίηση (π.χ. κατασκευή εγκαταστάσεων). Εφόσον η ΟΠ είναι σε θέση να αποδείξει τις εν λόγω δεσμεύσεις, είναι απαραίτητο να αξιολογηθεί, βάσει των πραγματικών περιστατικών της εκάστοτε περίπτωσης, κατά πόσον οι εν λόγω νέες δραστηριότητες της ΟΠ οδηγούν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες αυτές να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ<sup>55</sup>. Εάν η υπό εξέταση περίπτωση αφορά δραστηριότητες

<sup>54</sup> Εάν διαπιστωθεί η συμμόρφωση προς τα στοιχεία της απλουστευμένης μεθόδου από άποψη ποσοτήτων και κόστους, όπως διευκρινίζεται ανωτέρω, είναι πιθανόν το κριτήριο σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης να πληρούται και σε αυτή την περίπτωση. Σε αντίθετη περίπτωση, κρίνεται αναγκαία η αξιολόγηση του κριτηρίου σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης βάσει των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης κατάστασης, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες της ΟΠ μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες αυτές να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ.

<sup>55</sup> Εάν διαπιστωθεί η συμμόρφωση προς τα στοιχεία της απλουστευμένης μεθόδου από άποψη ποσοτήτων και κόστους, όπως διευκρινίζεται ανωτέρω, είναι πιθανόν το κριτήριο σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης να πληρούται και σε αυτή την περίπτωση. Σε αντίθετη περίπτωση, κρίνεται αναγκαία η αξιολόγηση του κριτηρίου σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης βάσει των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης κατάστασης, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες της ΟΠ οδηγούν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης, με αποτέλεσμα οι δραστηριότητες αυτές να συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ.

που παρατίθενται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ, η αξιολόγηση μπορεί να διενεργηθεί όπως η αξιολόγηση βάσει της απλουστευμένης μεθόδου σε συνάρτηση με το είδος και τη σημασία (από άποψη ποσοτήτων και κόστους) των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων. Εάν η υπό εξέταση περίπτωση αφορά δραστηριότητες που δεν παρατίθενται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ, η αξιολόγηση διενεργείται βάσει κατά περίπτωση εξέτασης. Εάν εντέλει η δραστηριότητα δεν είναι δυνατόν να ασκηθεί στην πράξη λόγω γεγονότος που διαφεύγει του ελέγχου της ΟΠ, η ΟΠ μπορεί ωστόσο να υπαχθεί στο καθεστώς της παρέκκλισης μετά την παρέλευση του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος από την εκδήλωση του εν λόγω γεγονότος για την αποκλιμάκωση των δραστηριοτήτων οι οποίες παρεμποδίζουν την επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ (βλέπε το παράδειγμα των αροτραίων καλλιεργειών στην ενότητα 3.3).

#### **2.4.4 Προϋποθέσεις όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ της ΟΠ και των παραγωγών μελών της**

- (81) Η παρέκκλιση δεν εξαρτάται από τη μεταβίβαση ή μη της κυριότητας του σχετικού προϊόντος ή των σχετικών προϊόντων από τους παραγωγούς στην ΟΠ, διότι σε αμφότερες τις περιπτώσεις εφαρμόζεται στην ΟΠ<sup>56</sup>.
- (82) Εντούτοις, η παρέκκλιση επιβάλλει δύο απαιτήσεις όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ της ΟΠ και των μελών της<sup>57</sup>:
- α. Οι σχετικοί παραγωγοί δεν πρέπει να είναι μέλη άλλης ΟΠ που επίσης διαπραγματεύεται τέτοιου είδους συμβάσεις εξ ονόματός τους. Με άλλα λόγια, απαιτείται από τους παραγωγούς να μην δίδουν σε καμία άλλη ΟΠ την εντολή να διεξάγει συμβατικές διαπραγματεύσεις σχετικά με τα προϊόντα τους από κοινού με τα προϊόντα άλλων παραγωγών. Οι παραγωγοί μπορούν, ωστόσο, να πωλούν παράλληλα τα εν λόγω προϊόντα απευθείας στην αγορά, ενώ μπορούν επίσης να πωλούν άλλα προϊόντα μέσω άλλων ΟΠ.
  - β. Οι διαπραγματεύσεις εκ μέρους της ΟΠ μπορούν να διεξάγονται υπό την προϋπόθεση ότι το σχετικό προϊόν δεν καλύπτεται από υποχρέωση προσφοράς που προκύπτει από τη συμμετοχή του παραγωγού σε συνεταιρισμό, ο οποίος δεν είναι μέλος της οικείας ΟΠ σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του συνεταιρισμού ή τους κανόνες και τις αποφάσεις που προβλέπονται ή προκύπτουν από αυτό. Ως εκ τούτου, τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ δεν μπορούν να εκληφθούν ως βάση σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς ισχύουσα υποχρέωση προσφοράς σε συνεταιριστικές δομές.

#### **2.4.5 Καθορισμός ανώτατου ορίου επί της παραγωγής που αποτελεί αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων**

<sup>56</sup> Παράγραφος 2 στοιχείο α) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ.

<sup>57</sup> Παράγραφος 2 στοιχείο ε) και στ) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ.

- (83) Η παρέκκλιση υπόκειται σε ποσοτικούς περιορισμούς<sup>58</sup>.
- (84) Στους τομείς του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιιεργειών, η παρέκκλιση εφαρμόζεται υπό την προϋπόθεση ότι η ποσότητα του προϊόντος που καλύπτεται από τις συμβατικές διαπραγματεύσεις μιας συγκεκριμένης ΟΠ και παράγεται στο εκάστοτε κράτος μέλος δεν υπερβαίνει το 15% της συνολικής εθνικής παραγωγής εκάστου προϊόντος που αναφέρεται αντιστοίχως στο άρθρο 170 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) και στο άρθρο 171 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ιβ) του κανονισμού ΚΟΑ.
- (85) Στον τομέα του ελαιολάδου, η παρέκκλιση εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση στην οποία ο όγκος της παραγωγής ελαιολάδου που καλύπτεται από τις συμβατικές διαπραγματεύσεις μιας συγκεκριμένης ΟΠ και παράγεται στο εκάστοτε κράτος μέλος δεν υπερβαίνει το 20% της σχετικής αγοράς· για τον υπολογισμό του όγκου γίνεται διάκριση ανάμεσα σε ελαιόλαδο ανθρώπινης κατανάλωσης και για άλλες χρήσεις. Στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παρέχονται λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τον προσδιορισμό της σχετικής αγοράς στην ενότητα που αφορά ειδικά τον τομέα του ελαιολάδου.
- (86) Για τους σκοπούς του καθορισμού των ανώτατων ορίων επί της ισχύος της αγοράς, στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ γίνεται αναφορά στην παραγωγή «στο εκάστοτε κράτος μέλος». Επομένως, εάν η διαπραγμάτευση που διεξάγει η ΟΠ εξ ονόματος των μελών της αφορά την προσφορά σε περισσότερα κράτη μέλη, ο όγκος της παραγωγής σε κάθε κράτος μέλος δεν πρέπει να υπερβαίνει το 15% της εθνικής παραγωγής για το βόειο κρέας και για τις αροτραίες καλλιέργειες και το 20% της σχετικής αγοράς για το ελαιόλαδο.
- (87) Η Επιτροπή δημοσίευσε τον όγκο της παραγωγής των εν λόγω προϊόντων στα κράτη μέλη στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 256 της 7.8.2014, σ. 1-4)<sup>59</sup>. Οι εν λόγω πληροφορίες είναι επίσης διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής<sup>60</sup>.

#### **2.4.6 Υποχρέωση κοινοποίησης**

- (88) Στην παρέκκλιση προβλέπεται η υποχρέωση<sup>61</sup> της ΟΠ να κοινοποιεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο ασκεί τις δραστηριότητές της την ποσότητα της

<sup>58</sup> Παράγραφος 2 στοιχείο γ) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ.

<sup>59</sup> Ελαιόλαδο: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0807%2803%29&from=EL>  
Αροτραίες καλλιέργειες: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0807%2801%29&from=EL>  
Βόειο κρέας: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0807%2802%29&from=EL>

<sup>60</sup> Ελαιόλαδο: [http://ec.europa.eu/agriculture/olive-oil/legislation/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/agriculture/olive-oil/legislation/index_en.htm)  
Βόειο κρέας: [http://ec.europa.eu/agriculture/beef-veal/policy-instruments/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/agriculture/beef-veal/policy-instruments/index_en.htm)  
Αροτραίες καλλιέργειες: [http://ec.europa.eu/agriculture/cereals/legislation/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/agriculture/cereals/legislation/index_en.htm)

<sup>61</sup> Παράγραφος 2 στοιχείο ζ) των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ.

παραγωγής των σχετικών προϊόντων που καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις που διεξάγει εξ ονόματος των μελών της. Οι αντίστοιχες αρμόδιες αρχές ορίζονται από το εκάστοτε κράτος μέλος.

*[Εγγραφο αναφοράς το οποίο δημοσιεύεται από την Επιτροπή]*

## 2.5 Διασφαλίσεις

- (89) Στην παράγραφο 5 των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ προβλέπεται μηχανισμός διασφάλισης, ο οποίος παρέχει στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών την εξουσία να αποφασίζουν, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, είτε να ανοίξουν εκ νέου μια συγκεκριμένη διαπραγμάτευση είτε να μην επιτρέψουν καθόλου τη διεξαγωγή διαπραγμάτευσης από την ΟΠ.
- (90) Οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών μπορούν να παρεμβαίνουν κατ' αυτόν τον τρόπο ακόμη και αν τηρούνται πλήρως τα ποσοτικά όρια (του 15% της συνολικής εθνικής παραγωγής των προϊόντων στους τομείς του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών και του 20% της σχετικής αγοράς στον τομέα του ελαιολάδου) για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων εκ μέρους της ΟΠ.
- (91) Η αρχή ανταγωνισμού ενός κράτους μέλους μπορεί να θέσει σε εφαρμογή τον μηχανισμό διασφάλισης στις ακόλουθες τρεις περιπτώσεις:
- α. εφόσον το κρίνει αναγκαίο για την αποφυγή του αποκλεισμού του ανταγωνισμού· ή
  - β. εάν κρίνει ότι το προϊόν που καλύπτεται από τις διαπραγματεύσεις αποτελεί χωριστή αγορά λόγω των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών του ή λόγω της προβλεπόμενης χρήσης του και ότι η εν λόγω συλλογική διαπραγμάτευση θα καλύπτει ποσοστό άνω του 15% της εθνικής παραγωγής της αγοράς αυτής<sup>62</sup>· ή
  - γ. εάν κρίνει ότι κινδυνεύει η επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ.
- (92) Και στις τρεις περιπτώσεις, η ενέργεια στην οποία προβαίνουν οι αρμόδιες αρχές ανταγωνισμού δυνάμει των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ δεν έχει τον χαρακτήρα κύρωσης λόγω παράβασης των κανόνων ανταγωνισμού, αλλά θεωρείται, απεναντίας, λήψη προληπτικού μέτρου.
- (93) Έως ότου η αρμόδια αρχή ανταγωνισμού αποφασίσει εάν πρέπει να ανοίξει εκ νέου τις διαπραγματεύσεις ή να μην επιτρέψει καθόλου τη διεξαγωγή τους, θεωρείται ότι οι διαπραγματεύσεις που διεξάγουν οι οργανώσεις παραγωγών σύμφωνα με τα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ δεν παραβαίνουν τις διατάξεις των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ. Ως εκ τούτου, πριν από την ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω απόφασης, δεν είναι δυνατή η επιβολή κυρώσεων βάσει της γενικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού της ΕΕ στις διαπραγματεύσεις τις οποίες διεξάγουν οι οργανώσεις

<sup>62</sup> Αυτή η δυνατότητα ισχύει μόνο για τους τομείς του βοείου κρέατος και των αροτραίων καλλιεργειών, δηλαδή δεν ισχύει για τον τομέα του ελαιολάδου, ο οποίος υπόκειται μόνο στις προϋποθέσεις των στοιχείων α. ή γ.

παραγωγών και οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ. Ωστόσο, μετά την έκδοση της απόφασης από την αρμόδια αρχή ανταγωνισμού ότι οι εν λόγω διαπραγματεύσεις πρέπει να ανοιχθούν εκ νέου ή να μην επιτραπεί καθόλου η διεξαγωγή τους, παύει να είναι πλέον διαθέσιμο το καθεστώς της παρέκκλισης. Κατά συνέπεια, μετά την ημερομηνία αυτή, εάν η ΟΠ δεν τηρήσει την απόφαση της αρμόδιας αρχής ανταγωνισμού και συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις ή διατηρήσει την εκτέλεση των συναφθεισών συμβάσεων, μπορεί να κινηθεί διαδικασία, δυνάμει του γενικού δικαίου ανταγωνισμού, κατά της συμπεριφοράς της ΟΠ.

### **2.5.1. Αποκλεισμός του ανταγωνισμού**

- (94) Όσον αφορά την πρώτη περίπτωση, στην οποία η αρμόδια αρχή ανταγωνισμού παρεμβαίνει με σκοπό να αποτραπεί ο αποκλεισμός του ανταγωνισμού, οι πωλήσεις/συμβάσεις που διαπραγματεύεται η ΟΠ εξ ονόματος των μελών της μπορεί μεν να συνάδουν πλήρως με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα άρθρα 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ, αλλά να περιλαμβάνουν ρήτρες οι οποίες περιορίζουν τον ανταγωνισμό πέραν των αναγκαίων ορίων για την εξασφάλιση της συγκέντρωσης της προσφοράς, δηλαδή συμβατικές διαπραγματεύσεις (ήτοι ρήτρες που δεν συμπεριλαμβάνονται στις προϋποθέσεις των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ, για παράδειγμα ρήτρα αποκλειστικότητας η οποία θα μπορούσε να έχει αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις σε μια αγορά με περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων οι οποίες υπόκεινται όλες σε ρήτρες αποκλειστικότητας).
- (95) Όταν η αρμόδια αρχή ανταγωνισμού παρεμβαίνει με σκοπό να αποτραπεί ο αποκλεισμός του ανταγωνισμού, αποσκοπεί στην προστασία του ανταγωνισμού μεταξύ παραγωγών και των ανταγωνιστικών διαδικασιών. Στο πλαίσιο της εν λόγω ανάλυσης λαμβάνεται υπόψη τόσο ο πραγματικός όσο και ο δυνητικός ανταγωνισμός<sup>63</sup>. Ο ανταγωνισμός μπορεί να αποκλειστεί εάν αίρεται πλήρως μία από τις σημαντικότερες παραμέτρους του ανταγωνισμού σε μια δεδομένη σχετική αγορά· αυτό ισχύει ιδίως στην περίπτωση του τιμολογιακού ανταγωνισμού<sup>64</sup> ή του ανταγωνισμού όσον αφορά την καινοτομία. Άλλα στοιχεία τα οποία επηρεάζουν την ανάλυση του αποκλεισμού του ανταγωνισμού είναι, μεταξύ άλλων, τα εξής: τα μερίδια αγοράς στο ευρύτερο πλαίσιο της ανάλυσης της πραγματικής ικανότητας ανταγωνισμού των ανταγωνιστών και των συναφών κινήτρων τους<sup>65</sup>· ο περιορισμός του ανταγωνισμού που επιφέρουν οι

<sup>63</sup> Π.χ. απόφαση της 28ης Φεβρουαρίου 2002, *Atlantic Container Line κατά Επιτροπής*, T-395/94, ECLI:EU:T:2002:49, σκέψη 330.

<sup>64</sup> Π.χ. απόφαση *Metro κατά Επιτροπής*, 26/76, ECLI:EU:C:1977:167, σκέψη 21: «.... Όσο σημαντικός κι αν είναι ο ανταγωνισμός στις τιμές — ώστε να μη μπορεί ποτέ να καταργηθεί τελείως — πάντως δεν είναι η μοναδική αποτελεσματική μορφή ανταγωνισμού ούτε και εκείνη η μορφή ανταγωνισμού στην οποία πρέπει σε κάθε περίπτωση να δίδεται απόλυτη υπεροχή. Οι αρμοδιότητες που παρέχονται στην Επιτροπή με το άρθρο 85, παράγραφος 3 δείχνουν ότι οι αξιώσεις διατήρησης αποτελεσματικού ανταγωνισμού μπορούν να συμβιβαστούν με τη διαφύλαξη διαφορετικής φύσεως σκοπών και ότι για το σκοπό αυτό είναι θεμιτοί ορισμένοι περιορισμοί στον ανταγωνισμό εφόσον είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των σκοπών αυτών και δεν οδηγούν στην κατάργηση του ανταγωνισμού σ' ένα σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς. ....».

<sup>65</sup> Είναι σκόπιμο να υπενθυμιστεί σε αυτό το πλαίσιο ότι οι οντότητες οι οποίες υπάγονται στο καθεστώς της παρέκκλισης υπόκεινται σε ανώτατα όρια ισχύος στην αγορά της τάξης του 15% της εθνικής παραγωγής

αντίστοιχες συμβατικές διαπραγματεύσεις· η ικανότητα εφαρμογής και διατήρησης αυξήσεων στις τιμές· οι φραγμοί στους νεοεισερχόμενους στην αγορά. Για περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την αξιολόγηση του αποκλεισμού του ανταγωνισμού, βλέπε (κατ' αναλογία) το τμήμα 3.5 των κατευθυντήριων γραμμών για την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της Συνθήκης [βλ. *άρθρο 101 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ*]<sup>66</sup>.

- (96) Εάν, ωστόσο, οι συμβάσεις προμήθειας που συνάπτει η ΟΠ εξ ονόματος των μελών της πληρούν όντως τις προϋποθέσεις των άρθρων 169, 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ και οι εν λόγω συμβάσεις δεν περιέχουν ρήτρες οι οποίες περιορίζουν ενδεχομένως τον ανταγωνισμό πέραν των αναγκαίων ορίων για την εξασφάλιση της συγκέντρωσης της προσφοράς, όπως προβλέπεται στα συγκεκριμένα άρθρα, δεν παραβιάζουν τις διατάξεις του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ.

#### **2.5.2. Μικρότερη σχετική αγορά προϊόντων με αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις**

- (97) Όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση, η αρχή ανταγωνισμού δύναται να αποφασίσει είτε να ανοίξει εκ νέου τις διαπραγματεύσεις είτε να μην επιτρέψει καθόλου τη διεξαγωγή τους, εφόσον κρίνει ότι:

- α. η σχετική (μη γεωγραφική) αγορά προϊόντων για τις διαπραγματεύσεις που αφορούν τους τομείς του βοείου κρέατος ή των αροτραίων καλλιέργειών είναι μικρότερη από ό,τι ορίζεται στα άρθρα 170 και 171 του κανονισμού ΚΟΑ·
- β. οι υπό εξέταση διαπραγματεύσεις θα είχαν αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις στις εν λόγω μικρότερες αγορές.

Αυτό δεν ισχύει στον τομέα του ελαιολάδου, για τον οποίο η σχετική αγορά δεν προσδιορίζεται στο άρθρο 169 του κανονισμού ΚΟΑ.

#### **2.5.3. Οι στόχοι της ΚΓΠ τίθενται σε κίνδυνο**

- (98) Η τρίτη περίπτωση, στην οποία η αρχή ανταγωνισμού δύναται να παρέμβει, συνδέεται με τις διαπιστώσεις της σχετικά με το κατά πόσον οι δραστηριότητες περαιτέρω ενοποίησης των ΟΠ θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ. Η κατάσταση αυτή μπορεί να προκύψει στις περιπτώσεις στις οποίες η ΟΠ έχει διενεργήσει αυτοαξιολόγηση βάσει της απλουστευμένης μεθόδου. Στο πλαίσιο αυτής της μεθόδου, λαμβάνεται υπόψη η παραδοχή ότι, εφόσον πληρούνται τα σχετικά κριτήρια, οι δραστηριότητες της ΟΠ συνεισφέρουν συνολικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ. Η αρχή ανταγωνισμού δύναται να αποφανθεί ότι κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει στην πράξη, ακόμη και αν πληρούνται τα κριτήρια.
- (99) Σε περίπτωση που οι διαπραγματεύσεις τις οποίες διεξάγουν οι ΟΠ καλύπτουν μόνον ένα κράτος μέλος, οι διασφαλίσεις τίθενται σε εφαρμογή από την εθνική αρχή

---

για το βόειο κρέας και τις αροτραίες καλλιέργειες και της τάξης του 20% της σχετικής αγοράς για το ελαιόλαδο.

<sup>66</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ[βλ. *άρθρο 101 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ*], ΕΕ C 101 της 27.4.2004, σ. 97.

ανταγωνισμού του οικείου κράτους μέλους. Σε περίπτωση που οι διαπραγματεύσεις τις οποίες διεξάγουν οι ΟΠ καλύπτουν περισσότερα του ενός κράτη μέλη, οι διασφαλίσεις τίθενται σε εφαρμογή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

### 3. Ειδικές ενότητες ανά τομέα

#### 3.1. Ελαιόλαδο

##### *3.1.1. Παραδείγματα εφαρμογής της παρέκκλισης στον τομέα του ελαιολάδου*

- (100) Στην παρούσα ενότητα των κατευθυντήριων γραμμών εξετάζεται η πρακτική εφαρμογή των ειδικών κανόνων του κανονισμού ΚΟΑ στον γεωργικό τομέα του ελαιολάδου μέσω των παραδειγμάτων που παρατίθενται κατωτέρω.
- (101) **Παράδειγμα** της αξιολόγησης, δυνάμει του άρθρου 169 του κανονισμού ΚΟΑ, μιας οργάνωσης παραγωγών (ΟΠ) που δραστηριοποιείται στον τομέα του ελαιολάδου με εφαρμογή της παρέκκλισης:

**Παράδειγμα:** Σε μια δεδομένη περιοχή δημιουργήθηκαν παράλληλα από διάφορους ελαιοκαλλιεργητές αρκετές ΟΠ, οι οποίες παράγουν ελαιόλαδο από την επεξεργασία ελαιοκάρπου που παρέχουν τα μέλη τους. Οι εν λόγω ΟΠ αγοράζουν επίσης φυτοϋγειονομικά προϊόντα, λιπάσματα, εξοπλισμό κ.λπ. για τα μέλη τους και διασφαλίζουν τον ποιοτικό έλεγχο της ελαιοπαραγωγής.

Οι ΟΠ δημιούργησαν με τη σειρά τους δευτερεύουσα ΟΠ, στην οποία παρέχουν το σύνολο της παραγωγής τους. Η δευτερεύουσα ΟΠ μεταφέρει τα διάφορα ελαιόλαδα που παράγουν οι ΟΠ πρώτης βαθμίδας στις εγκαταστάσεις της για ανάμειξη και εμφιάλωση (όταν δεν πωλούνται χύδην). Η δευτερεύουσα ΟΠ διαπραγματεύεται εξ ονόματος των μελών της τις συμβάσεις προμήθειας με τους εμπόρους λιανικής πώλησης, δηλαδή διεξάγει συμβατικές διαπραγματεύσεις. Ασκεί επίσης δραστηριότητες εμπορίας και προώθησης. Επιπλέον, παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε φυτοϋγειονομικά θέματα και υπηρεσίες ποιοτικού ελέγχου στους καλλιεργητές/μέλη των ΟΠ πρώτης βαθμίδας. Τόσο οι ΟΠ πρώτης βαθμίδας όσο και η δευτερεύουσα ΟΠ είναι αναγνωρισμένες από το οικείο κράτος μέλος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού ΚΟΑ. Η ποσότητα του ελαιολάδου που καλύπτεται από τις συμβατικές διαπραγματεύσεις της δευτερεύουσας ΟΠ αντιπροσωπεύει το 17,4% της σχετικής αγοράς. Η δευτερεύουσα ΟΠ, η οποία διεξάγει τις συμβατικές διαπραγματεύσεις, κοινοποίησε στις εθνικές αρχές την ποσότητα του ελαιολάδου που αποτελεί αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων.

**Ανάλυση:** Η δευτερεύουσα ΟΠ αναγνωρίστηκε ως ΟΠ ή ως ΕΟΠ, κατ'εφαρμογή των ισχυόντων κανόνων στο οικείο κράτος μέλος. Η δευτερεύουσα ΟΠ συγκεντρώνει την προσφορά και διαθέτει το ελαιόλαδο στην αγορά. Η συνολική δομή των ΟΠ πρώτης βαθμίδας και της δευτερεύουσας ΟΠ εκτελεί δραστηριότητες οι οποίες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε βελτίωση της απόδοσης, όπως παρατίθενται στο άρθρο 169 του κανονισμού ΚΟΑ. Οι σχετικές δραστηριότητες στις ΟΠ πρώτης βαθμίδας είναι η κοινή παραγωγή, η κοινή αγορά εισροών, ο κοινός ποιοτικός έλεγχος και οι σχετικές δραστηριότητες της δευτερεύουσας ΟΠ είναι η κοινή μεταφορά, η εμφιάλωση, ο κοινός ποιοτικός έλεγχος, καθώς και η κοινή εμπορία και προώθηση. Σύμφωνα με την απλουστευμένη μέθοδο του κριτηρίου σημαντικής βελτίωσης της



απόδοσης, οι εν λόγω δραστηριότητες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε βελτίωση της απόδοσης. Οι δραστηριότητες αυτές καλύπτουν επίσης τις συνολικές ποσότητες οι οποίες αποτελούν αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων. Είναι δυνατόν, επομένως, να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το κριτήριο σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης πληρούται βάσει της απλουστευμένης μεθόδου. Η ποσότητα του ελαιολάδου που καλύπτεται από τις συμβατικές διαπραγματεύσεις της δευτερεύουσας ΟΠ δεν υπερβαίνει το 20% της σχετικής αγοράς. Η ποσότητα του ελαιολάδου που αποτελεί αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων είχε κοινοποιηθεί στις εθνικές αρχές. Ως εκ τούτου, η παρέκκλιση εφαρμόζεται στις δραστηριότητες των συμβατικών διαπραγματεύσεων που διενεργεί η δευτερεύουσα ΟΠ.

- (102) **Παράδειγμα** της αξιολόγησης, δυνάμει του άρθρου 169 του κανονισμού ΚΟΑ, μιας οργάνωσης παραγωγών (ΟΠ) που δραστηριοποιείται στον τομέα του ελαιολάδου χωρίς την εφαρμογή της παρέκκλισης:

**Παράδειγμα:** Ορισμένοι ελαιοπαραγωγοί (ελαιοτριβεία) αποφασίζουν να πωλούν από κοινού χύδην ένα μέρος της ελαιοπαραγωγής τους σε αρκετές διαφορετικές εταιρείες εμφιάλωσης, ενώ το υπόλοιπο μέρος της αντίστοιχης παραγωγής τους το πωλούν χωριστά σε άλλους πελάτες. Οι ελαιοπαραγωγοί δημιουργούν μια ΟΠ για τη διαχείριση εξ ονόματός τους των συμβατικών διαπραγματεύσεων έναντι των διαφόρων εταιρειών εμφιάλωσης. Προκειμένου να διασφαλίσει την προσφορά σε έναν από τους εμφιαλωτές (που αποτελεί και τον μεγαλύτερο πελάτη), η ΟΠ αναθέτει σε τρίτους την παροχή των υπηρεσιών μεταφοράς, οι οποίες καλύπτουν το 30% της συνολικής ποσότητας του ελαιολάδου που αποτελεί αντικείμενο των συμβατικών διαπραγματεύσεων που διεξάγει η ΟΠ. Η μεταφορά ελαιολάδου στις άλλες εταιρείες εμφιάλωσης δεν εκτελείται από την ΟΠ· οι πελάτες (οι εταιρείες εμφιάλωσης) οργανώνουν οι ίδιοι τη μεταφορά.

**Ανάλυση:** Η μοναδική δραστηριότητα ενίσχυσης της απόδοσης που ασκεί η ΟΠ είναι η κοινή μεταφορά όσον αφορά την προμήθεια ελαιολάδου σε μία από τις εταιρείες εμφιάλωσης. Η κοινή μεταφορά περιλαμβάνεται στο άρθρο 169 του κανονισμού ΚΟΑ μεταξύ των δραστηριοτήτων που είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Σε αυτή την περίπτωση, η κοινή μεταφορά καλύπτει πολύ λιγότερο από το 50% της ποσότητας του ελαιολάδου που αποτελεί αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων από την ΟΠ. Βάσει της απλουστευμένης μεθόδου, το ποσοστό αυτό δεν καλύπτει αρκετά σημαντικές ποσότητες ελαιολάδου ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις του κριτηρίου σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης. Οι δραστηριότητες μεταφοράς δεν είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης και, ως εκ τούτου, οι συμβατικές διαπραγματεύσεις που διενεργεί η ΟΠ είναι μάλλον απίθανο να πληρούν τις προϋποθέσεις της παρέκκλισης.

### **3.1.2. Προσδιορισμός της σχετικής αγοράς στον τομέα του ελαιολάδου**

- (103) Η παρέκκλιση προϋποθέτει τον προσδιορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντων και της σχετικής γεωγραφικής αγοράς για τη χονδρική πώληση ελαιολάδου, ούτως ώστε οι ΟΠ να είναι σε θέση να προσδιορίσουν εάν τηρείται το ανώτατο όριο του μεριδίου αγοράς που καθορίζεται στην παρέκκλιση<sup>67</sup>.

<sup>67</sup> Βλέπε ενότητα 2.4.5 Καθορισμός ανώτατου ορίου επί της παραγωγής που αποτελεί αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων

(104) Οι σχετικές αγορές πρέπει να υποβάλλονται σε αξιολόγηση βάσει κατά περίπτωση εξέτασης και η Επιτροπή παρέχει οδηγίες σχετικά με τον τρόπο προσδιορισμού των σχετικών αγορών στην ανακοίνωσή της όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς<sup>68</sup>. Η Επιτροπή δεν δύναται να παράσχει ακριβείς ορισμούς των σχετικών αγορών για τον τομέα του ελαιολάδου· ωστόσο, προκειμένου να διευκολυνθούν οι παραγωγοί στην εφαρμογή της παρέκκλισης, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν ορισμένες ειδικές οδηγίες για τον συγκεκριμένο τομέα, με βάση τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή κατά τον χρόνο έκδοσης των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών<sup>69</sup>. Οι σχετικές αγορές μπορεί να εξελίσσονται με την πάροδο του χρόνου λόγω, μεταξύ άλλων, των εξελίξεων στην αγορά.

(105) Το ζητούμενο είναι να προσδιοριστούν οι σχετικές αγορές προϊόντων και οι σχετικές γεωγραφικές αγορές για τη χονδρική πώληση του ελαιολάδου. Στη συγκεκριμένη αγορά, οι πωλητές περιλαμβάνουν ουσιαστικά παραγωγούς και εμπόρους, ενώ οι αγοραστές περιλαμβάνουν κατά βάση εμπόρους, μεταποιητές, εμπόρους λιανικής πώλησης, βιομηχανικούς πελάτες και πελάτες στον τομέα των υπηρεσιών ξενοδοχείων και εστιατορίων.

#### α) Σχετική αγορά προϊόντων

(106) Καταρχάς, η σχετική αγορά προϊόντων για το ελαιόλαδο θα έπρεπε πιθανότατα να διαφοροποιείται από τις αγορές προϊόντων για άλλα βρώσιμα έλαια, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διαφορών που παρουσιάζουν τα εν λόγω προϊόντα ως προς τα χαρακτηριστικά, τις τιμές και τους σκοπούς τους. Επιπλέον, μπορεί να μην είναι απαραίτητος ο προσδιορισμός ξεχωριστών αγορών για τα διάφορα είδη ελαιολάδου (εξαιρετικό παρθένο, παρθένο και άλλα είδη ελαίων με βάση τον ελαιόκαρπο<sup>70</sup>), εάν ληφθεί υπόψη ο υψηλός βαθμός υποκατάστασης μεταξύ των εν λόγω κατηγοριών. Επίσης, λαμβανομένης υπόψη της οργάνωσης των διαύλων πωλήσεων, είναι ενδεχομένως σκόπιμο να προσδιοριστούν τρεις διαφορετικές αγορές:

- ελαιόλαδο που προορίζεται για εμπόρους λιανικής·
- ελαιόλαδο που προορίζεται για βιομηχανικούς πελάτες· και
- ελαιόλαδο που προορίζεται για πελάτες στον τομέα των υπηρεσιών ξενοδοχείων και εστιατορίων.

Τέλος, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η προσφορά ιδιωτικών ετικετών και προϊόντων που φέρουν εμπορικό σήμα να οδηγεί σε σχηματισμό διαφόρων αγορών προϊόντων στο πλαίσιο της αγοράς ελαιολάδου που προορίζεται για εμπόρους λιανικής πώλησης.

---

<sup>68</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού, ΕΕ C 372 της 9.12.1997, σ. 5.

<sup>69</sup> Τα εν λόγω στοιχεία περιλαμβάνουν προγενέστερες έρευνες των αρχών ανταγωνισμού (υποθέσεις της ΓΔ Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΑΑ της Ισπανίας), καθώς και πληροφορίες που συγκέντρωσε η Επιτροπή από επιχειρήσεις.

<sup>70</sup> Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 29/2012 της Επιτροπής, της 13ης Ιανουαρίου 2012, για τα πρότυπα εμπορίας του ελαιολάδου, ΕΕ L 12 της 14.1.2012, σ. 14 (όπως τροποποιήθηκε).

(107) Τα προαναφερθέντα κοινά στοιχεία της κατάταξης της αγοράς δεν αποκλείουν τον προσδιορισμό μικρότερων αγορών προϊόντων.

*β) Σχετική γεωγραφική αγορά*

(108) Από γεωγραφικής πλευράς, φαίνεται ότι η σχετική αγορά για την προμήθεια ελαιολάδου δεν είναι μικρότερη από την εθνική αγορά και θα εκτεινόταν ενδεχομένως ολόκληρο σε ολόκληρο τον ΕΟΧ όσον αφορά και τους τρεις διαύλους πωλήσεων, ήτοι την προμήθεια ελαιολάδου σε πελάτες λιανικής, στη βιομηχανία και στον τομέα των υπηρεσιών ξενοδοχείων και εστιατορίων.

### 3.2. Τομέας του βοείου κρέατος

#### 3.2.1 Παραδείγματα εφαρμογής της παρέκκλισης στον τομέα του βοείου κρέατος

(109) Στην παρούσα ενότητα των κατευθυντήριων γραμμών εξετάζεται η πρακτική εφαρμογή των ειδικών κανόνων του κανονισμού ΚΟΑ στον γεωργικό τομέα του βοείου κρέατος μέσω των παραδειγμάτων που παρατίθενται κατωτέρω.

(110) **Παράδειγμα** της αξιολόγησης, δυνάμει του άρθρου 170 του κανονισμού ΚΟΑ, μιας οργάνωσης παραγωγών (ΟΠ) που δραστηριοποιείται στον τομέα του βοείου κρέατος με εφαρμογή της παρέκκλισης:

**Παράδειγμα:** Μια αναγνωρισμένη ΟΠ πωλεί από κοινού το σύνολο (100%) της παραγωγής βοοειδών των μελών της για την προσφορά ζώντων βοοειδών προς σφαγή. Η πώληση αντιπροσωπεύει μερίδιο αγοράς της τάξης του 1,3% της συνολικής εθνικής παραγωγής βοείου κρέατος στο οικείο κράτος μέλος. Επιπλέον των κοινών πωλήσεων, η ΟΠ οργανώνει τη συλλογή και μεταφορά του συνόλου (100%) των βοοειδών που πωλούνται εξ ονόματος των μελών της προς παράδοση σε σφαγεία, δραστηριότητα που αντιπροσωπεύει το 17% του κόστους παραγωγής και διάθεσης του προϊόντος στην αγορά. Περαιτέρω, η ΟΠ προμηθεύει στα μέλη της το μεγαλύτερο μέρος των ζωοτροφών και των φαρμάκων που χρησιμοποιούν, δραστηριότητα που αντιστοιχεί περίπου στο 9% του κόστους παραγωγής.

**Ανάλυση:** Η ΟΠ συγκεντρώνει την προσφορά και διαθέτει τα ζώντα βοοειδή στην αγορά. Η ΟΠ εκτελεί δραστηριότητες οι οποίες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε βελτίωση της απόδοσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 170 του κανονισμού ΚΟΑ: πρώτον, την κοινή μεταφορά των βοοειδών και, δεύτερον, την κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών, όπως είναι οι ζωοτροφές και τα φάρμακα. Η κοινή μεταφορά εκ μέρους της ΟΠ καλύπτει περισσότερο από το ήμισυ των ποσοτήτων που διοχετεύονται στην αγορά από την ΟΠ (εν προκειμένω το 100% των ζώων) και, ως εκ τούτου, η ΟΠ φαίνεται να πληροί το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης βάσει της απλουστευμένης μεθόδου. Όσον αφορά την κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών, δεν κρίνεται αναγκαία η διενέργεια αξιολόγησης, δεδομένου ότι η ΟΠ φαίνεται να πληροί τις προϋποθέσεις του κριτηρίου σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης βάσει της απλουστευμένης μεθόδου. Η ΟΠ πωλεί μακράν μικρότερη ποσότητα από το 15% της συνολικής εθνικής παραγωγής ζώντων βοοειδών. Κατά συνέπεια, η παρέκκλιση εφαρμόζεται στις συμβατικές διαπραγματεύσεις που διεξάγει η ΟΠ.

(111) **Παράδειγμα** της αξιολόγησης, δυνάμει του άρθρου 170 του κανονισμού ΚΟΑ, μιας οργάνωσης παραγωγών (ΟΠ) που δραστηριοποιείται στον τομέα του βοείου κρέατος χωρίς την εφαρμογή της παρέκκλισης:

**Παράδειγμα:** Αναγνωρισμένη ΟΠ προβαίνει σε κοινές πωλήσεις του 80% της παραγωγής βοοειδών των μελών της για την προσφορά ζώντων βοοειδών προς σφαγή. Η πώληση αντιπροσωπεύει μερίδιο αγοράς της τάξης του 6% της συνολικής εθνικής παραγωγής βοείου κρέατος στο οικείο κράτος μέλος. Επιπλέον των κοινών πωλήσεων, η ΟΠ διοργανώνει, εξ ονόματος των μελών της, εκστρατείες κοινής προώθησης υπό τη μορφή γενικών διαφημίσεων σχετικά με τα ζώα των μελών της στην τοπική εφημερίδα. Η δραστηριότητα κοινής προώθησης καλύπτει το σύνολο των προϊόντων που πωλούνται από κοινού μέσω της ΟΠ.

**Ανάλυση:** Η ΟΠ συγκεντρώνει την προσφορά και διαθέτει τα ζώντα βοοειδή στην αγορά. Η ΟΠ εκτελεί μια δραστηριότητα η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει σε βελτίωση της απόδοσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 170 του κανονισμού ΚΟΑ, ήτοι τη δραστηριότητα κοινής προώθησης. Παρότι η εν λόγω δραστηριότητα καλύπτει τη συνολική ποσότητα που πωλείται από κοινού, η συγκεκριμένη κοινή δραστηριότητα δεν φαίνεται να πληροί τις προϋποθέσεις του κριτηρίου σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης βάσει της απλουστευμένης μεθόδου. Στο παρόν παράδειγμα, φαίνεται ότι η ΟΠ δεν αναπτύσσει ένα προϊόν προστιθέμενης αξίας, αλλά μόνο προωθεί το προϊόν των μελών της υπό τη μορφή γενικών διαφημίσεων. Εντέλει, αυτή καθαυτή, η δραστηριότητα προώθησης δεν είναι πιθανόν να οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης στο παρόν παράδειγμα και η παρέκκλιση είναι μάλλον απίθανο να εφαρμοστεί στη διεξαγωγή των συμβατικών διαπραγματεύσεων από την ΟΠ.

### 3.3. Αροτραίες καλλιέργειες

#### 3.3.1 Παραδείγματα εφαρμογής της παρέκκλισης στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών

- (112) Στην παρούσα ενότητα των κατευθυντήριων γραμμών εξετάζεται η πρακτική εφαρμογή των ειδικών κανόνων του κανονισμού ΚΟΑ στον γεωργικό τομέα των αροτραίων καλλιεργειών μέσω των παραδειγμάτων που παρατίθενται κατωτέρω.
- (113) **Παράδειγμα** της αξιολόγησης, δυνάμει του άρθρου 171 του κανονισμού ΚΟΑ, μιας οργάνωσης παραγωγών (ΟΠ) που δραστηριοποιείται στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών με εφαρμογή της παρέκκλισης:

**Παράδειγμα:** Η «Golden Glow» είναι μια οργάνωση παραγωγών σπόρων. Η εν λόγω ΟΠ ιδρύθηκε και είναι αναγνωρισμένη στο κράτος μέλος Α και έχει ορισμένα μέλη στα κράτη μέλη Β και Γ. Η Golden Glow δημιουργήθηκε με σκοπό την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς στα μέλη της, διότι το κόστος μεταφοράς είναι σχετικά υψηλό λόγω του απομακρυσμένου χαρακτήρα των σημείων πώλησης. Οι υπηρεσίες κοινής μεταφοράς (από την ίδια την ΟΠ ή με εξωτερική ανάθεση) χρησιμοποιούνται κατά μέσο όρο για το 60% της ποσότητας που αποτελεί αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων εκ μέρους της ΟΠ. Επιπλέον, η ΟΠ αναλαμβάνει την κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών, ιδίως όσον αφορά τα λιπάσματα και τα φυτοφάρμακα. Επίσης, παρέχει στα μέλη της υπηρεσίες πληροφόρησης, όπως πληροφορίες σχετικά με τη διάθεση νέων σπόρων στην αγορά, τη διαφοροποίηση του κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της αντιστάθμισης κινδύνου κ.λπ.

Όσον αφορά τις υπηρεσίες εφοδιαστικής, η ΟΠ έχει η ίδια στην κυριότητά της ορισμένα φορτηγά. Εντούτοις, τα εν λόγω φορτηγά καλύπτουν μόνο το 9% των μεταφορικών αναγκών των μελών της. Για τον λόγο αυτόν, η ΟΠ έχει συνάψει συμβάσεις με άλλες δύο εταιρείες, οι οποίες ειδικεύονται στην παροχή μεταφορικών υπηρεσιών. Η ΟΠ κοινοποίησε την αίτηση εξωτερικής ανάθεσης στην αρμόδια εθνική αρχή, η οποία και την ενέκρινε. Η ΟΠ υπέβαλε σχετικές διευκρινίσεις, σύμφωνα με τις οποίες η εξωτερική ανάθεση της μεταφοράς εξοικονομεί σημαντικές δαπάνες, δεδομένου ότι οι επενδύσεις σε φορτηγά είναι υψηλές, οι ανάγκες μεταφοράς στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών είναι ιδιαίτερα κυκλικές (δηλαδή οι ανάγκες μεταφοράς είναι υψηλές κατά την περίοδο της συγκομιδής, σε αντίθεση με τις άλλες περιόδους κατά τις οποίες είναι πολύ περιορισμένες), η συντήρηση των φορτηγών είναι απαιτητική και η πρόσληψη εξειδικευμένων οδηγών, οι οποίοι δεν απασχολούνται σε μόνιμη βάση, μπορεί να είναι δαπανηρή.

Περαιτέρω, η Golden Glow κατείχε το 2014 το ακόλουθο μερίδιο της συνολικής εθνικής παραγωγής: κράτος μέλος Α: μαλακό σιτάρι 6,4%, κριθάρι 4%, βρώμη 13,8%, κράμβη 13,6%, κουκιά 2,3% και κτηνοτροφικά μπιζέλια 1%. Στα κράτη μέλη Β και Γ, το μερίδιο αγοράς της Golden Glow είναι μικρότερο του 1% σε κάθε είδος σπόρων. Τα μέλη της ΟΠ διαθέτουν στο εμπόριο κατά μέσο όρο το 80% της παραγωγής τους μέσω της ΟΠ. Τα μέλη αγοράζουν κατά μέσο όρο τα δύο τρίτα των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων τους μέσω της ΟΠ και οι εν λόγω εισροές αντιπροσωπεύουν κατά μέσο όρο το 18% του συνολικού μεταβλητού κόστους παραγωγής και διάθεσης του προϊόντος στην αγορά για όλα τα είδη καλλιεργειών που διαπραγματεύεται η ΟΠ.

**Ανάλυση:** Η Golden Glow είναι επισήμως αναγνωρισμένη από την εθνική αρχή του κράτους μέλους Α. Η ΟΠ συγκεντρώνει την προσφορά και διαθέτει τα προϊόντα αροτραίων καλλιεργειών στην αγορά. Η ΟΠ εκτελεί δραστηριότητες οι οποίες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε βελτίωση της απόδοσης, όπως παρατίθενται στο άρθρο 171 του κανονισμού ΚΟΑ, δηλαδή την κοινή μεταφορά και την κοινή ανάθεση της προμήθειας των εισροών. Η κοινή μεταφορά εκ μέρους της ΟΠ καλύπτει περισσότερο από το ήμισυ των ποσοτήτων που διοχετεύονται στην αγορά από την ΟΠ και, ως εκ τούτου, η ΟΠ φαίνεται να πληροί το κριτήριο της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης βάσει της απλουστευμένης μεθόδου. Η αξιολόγηση της κοινής ανάθεσης της προμήθειας εισροών στην προκειμένη περίπτωση δεν είναι αναγκαία, διότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του κριτηρίου για μία κοινή δραστηριότητα. Τέλος, το μερίδιο του σιταριού, του κριθαριού, της βρώμης, της κράμβης, των κουκιών και των κτηνοτροφικών μπιζελιών που αποτελεί αντικείμενο πώλησης/διαπραγμάτευσης εκ μέρους της ΟΠ δεν υπερβαίνει το 15% της συνολικής εθνικής παραγωγής στο κράτος μέλος Α. Κατά συνέπεια, η παρέκκλιση εφαρμόζεται στις συμβατικές διαπραγματεύσεις που διεξάγει η ΟΠ.

Η ΟΠ παρέχει υπηρεσίες πληροφόρησης, οι οποίες δεν αναφέρονται στο άρθρο 171 του κανονισμού ΚΟΑ. Δεν αποκλείεται η συγκεκριμένη δραστηριότητα να είναι πιθανόν να οδηγήσει σε βελτίωση της απόδοσης. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση δεν είναι αναγκαία η αξιολόγηση των εν λόγω υπηρεσιών, διότι η ανάλυση της κοινής μεταφοράς είναι επαρκής για την εφαρμογή της παρέκκλισης στις συμβατικές διαπραγματεύσεις που διεξάγει η ΟΠ.

- (114) **Παράδειγμα** της αξιολόγησης, δυνάμει του άρθρου 171 του κανονισμού ΚΟΑ, μιας οργάνωσης παραγωγών (ΟΠ) που δραστηριοποιείται στον τομέα των αροτραίων καλλιεργειών χωρίς την εφαρμογή της παρέκκλισης:

**Παράδειγμα:** Η «Stony Fields» είναι ΟΠ η οποία δραστηριοποιείται στην αγορά σιταριού και κριθαριού στο κράτος μέλος Α. Η ΟΠ είναι αναγνωρισμένη από αρμόδια εθνική αρχή του κράτους μέλους Α. Η ΟΠ προβαίνει σε πώληση σιταριού και κριθαριού τόσο των μελών της όσο και γεωργών που δεν είναι μέλη της. Το μερίδιο του σιταριού το οποίο παράγουν τα μέλη της, και το οποίο καλύπτεται από συμβατικές διαπραγματεύσεις που διεξάγει η ΟΠ, ανέρχεται στο 7% της εθνικής παραγωγής σιταριού του κράτους μέλους Α, ενώ το μερίδιο του κριθαριού ανέρχεται αντιστοίχως στο 8% της σχετικής παραγωγής κριθαριού. Το μερίδιο αγοράς της ΟΠ στην αγορά του κράτους μέλους Α, λαμβανομένου εξίσου υπόψη του σιταριού και του κριθαριού που παρέχουν τα μη μέλη, ανέρχεται αντιστοίχως στο 19% και στο 17,2%. Πέραν της διεξαγωγής των συμβατικών διαπραγματεύσεων εξ ονόματος των μελών της, η Stony Fields σκοπεύει να επενδύσει σε εγκατάσταση αποθήκευσης με ορισμένα μηχανήματα επεξεργασίας (δηλαδή ξήρανσης και καθαρισμού), η οποία προβλέπεται να καλύψει το 10% των αποθηκευτικών αναγκών της και περίπου το 1% της συνολικής ποσότητας του σιταριού που πωλείται από την ΟΠ (προϊόν μελών και μη μελών). Για τη χρηματοδότηση της εν λόγω εγκατάστασης, η Stony Fields έλαβε δάνειο από τοπική τράπεζα. Επί του παρόντος, η ΟΠ αξιολογεί τις διαφορετικές προσφορές που έχει λάβει από τις διάφορες εταιρείες για την κατασκευή και τον εξοπλισμό της εγκατάστασης. Η ΟΠ προβλέπει ότι θα είναι σε θέση χρησιμοποιήσει την εγκατάσταση εντός χρονικού διαστήματος 6-8 μηνών.

Επίσης, η Stony Fields αποστέλλει στα μέλη της και εβδομαδιαία ενημερωτικά δελτία όσον αφορά τις εξελίξεις των αγορών και τις σχετικές ειδήσεις που αφορούν το σιτάρι και τους παραγωγούς.

**Ανάλυση:** Η Stony Fields είναι αναγνωρισμένη ΟΠ και συγκεντρώνει την προσφορά και διαθέτει τα προϊόντα αροτραίων καλλιεργειών στην αγορά. Η εν λόγω ΟΠ δεν εκτελεί δραστηριότητες οι οποίες είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε βελτίωση της απόδοσης, όπως παρατίθενται στο άρθρο 171 του κανονισμού ΚΟΑ. Η ΟΠ σκοπεύει μόνο να προβλέψει στο μέλλον μία από τις δραστηριότητες δυνητικής ενίσχυσης της απόδοσης που αναφέρονται στο άρθρο 171 (αποθήκευση). Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να εφαρμοστεί η απλουστευμένη μέθοδος για την αξιολόγηση του κριτηρίου της σημαντικής βελτίωσης της απόδοσης. Εντούτοις, στο παρόν παράδειγμα θα μπορούσε να εφαρμοστεί εναλλακτική μέθοδος, όπως περιγράφεται στις παραγράφους (74) έως (80). Στην προκειμένη περίπτωση, η ΟΠ έλαβε γραμμή πίστωσης από την τράπεζα και παρέλαβε επίσης προσφορές από διάφορες εταιρείες για την κατασκευή της εγκατάστασης αποθήκευσης. Η προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου ορίστηκε σε 6-8 μήνες. Συνεπώς, φαίνεται ότι η ΟΠ έχει δεσμευθεί να επενδύσει σε δραστηριότητα ενίσχυσης της απόδοσης και χρειάζεται απλώς χρόνο για την κατασκευή της εγκατάστασης αποθήκευσης. Ως εκ τούτου, η ΟΠ θα μπορούσε να υπαχθεί στο καθεστώς της παρέκκλισης, υπό τον όρο ότι η βελτίωση της απόδοσης στην οποία θα οδηγήσει η συγκεκριμένη δραστηριότητα αποθήκευσης είναι πιθανόν να είναι σημαντική. Πλην όμως αυτό είναι μάλλον απίθανο, δεδομένου ότι η ΟΠ σκοπεύει να παρέχει υπηρεσίες αποθήκευσης μόνο για το 1% της συνολικής ποσότητας σιταριού

που πωλείται από την ΟΠ. Όσον αφορά τις άλλες δραστηριότητες, η ΟΠ παρέχει στα μέλη της πληροφορίες υπό τη μορφή ενημερωτικών δελτίων. Είναι πιθανόν οι εν λόγω πληροφορίες να μπορούσαν να αποβούν χρήσιμες, ακόμη δε και να ενισχύσουν την απόδοση. Εντούτοις, δεν είναι προφανές ότι οι παρεχόμενες πληροφορίες οδηγούν αυτές καθαυτές σε σημαντική βελτίωση της απόδοσης. Όσον αφορά το κριθάρι, ούτε ασκούνται ούτε προβλέπονται δραστηριότητες ενίσχυσης της απόδοσης. Περαιτέρω, όσον αφορά το μερίδιο σιταριού και κριθαριού που αγοράζεται από μη μέλη και το αντίστοιχο μερίδιο επί της συνολικής εθνικής παραγωγής, προκύπτει ότι δεν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Πρώτον, το μερίδιο των προϊόντων που αγοράζονται από μη μέλη ανέρχεται για το σιτάρι στο 63% και για το κριθάρι στο 53% της συνολικής ποσότητας που αποτελεί αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων εκ μέρους της ΟΠ. Επομένως, η εν λόγω δραστηριότητα δεν μπορεί να θεωρηθεί επικουρική. Δεύτερον, το μερίδιο του προϊόντος που αποτελεί αντικείμενο συμβατικών διαπραγματεύσεων εκ μέρους της ΟΠ, όσον αφορά τόσο το σιτάρι όσο και το κριθάρι, υπερβαίνει το 15% της συνολικής εθνικής παραγωγής. Κατά συνέπεια, η παρέκκλιση δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση της ΟΠ.